Yarın 12 SAYIFA

19-2 nci Yıl Sayı 6428 368

Sayısı Her Yerde 100 Para

KURUN

Pazartesi 2 Birinci Kânun 1935

Yarın 12 SAYIFA

İtalya Büyük Zayiatla Geri Çekiliyor

(Yazısı 2 inci sayıfada)

Paris Romanın cevabını bekliyor!

Ankaradan Diyarbekire: 5

DİYARBEKİR

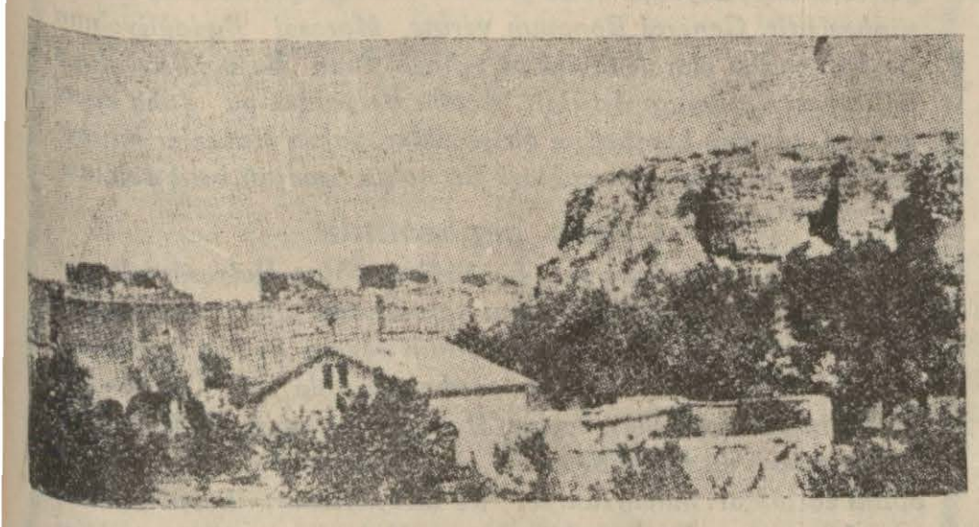

Diyarbekir kalelerin den bir görünüş.

Diyarbekir yapı itibarile memleketin hiç bir köşesine benzemiyen bir şehirdir. Hiç şüphesiz yalnız Türkiyenin değil, dünyanın en eski şehirlerinden biridir. Bu şehirdeki eksiklik ruhunu anlamak için dört tarafını çeviren surunu ve sokaklarını görmek kâfidir. Diyarbekirliler bu şehrin beş bin yıllık bir tarihi olduğunu söylüyorlar. Bu iddialarını isbat için bir takım maddî deliller de gösteriyorlar. Bu arada ilk tesisinde krallar için saray iken sonradan kiliseye, daha sonra camiie çevrilmiş olduğu söylenen

ASIM US

(Sonu: Sa. 7 Sü. 4)

Kahirede heyecanlı bir toplantı

Talebe istiklâl yolunda mücahedeye hazır

Nahhas Pş. : Partileri birleştirme yolundaki gayretler Londranın ilham ettiği fesadın mahsulüdür, diyor.

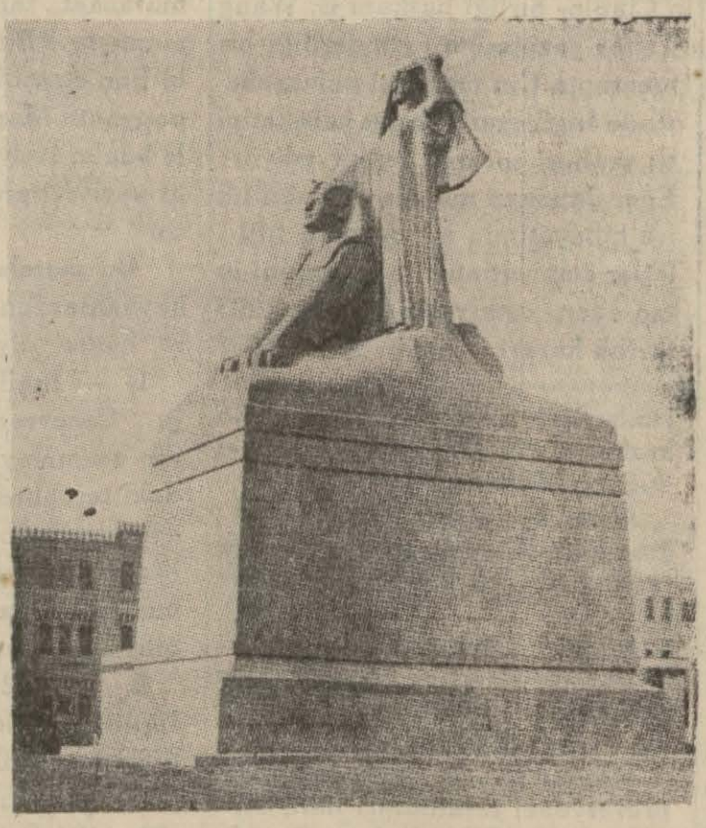

Kahirede "Mısırın uyanışı,, adını taşıyan âbide. (Heykeltraş Muhtarın eseri).

Kahire, 1, (A. A.) — Veft partisi, 1923 temel kanunlarının tekrar kurulması için yeni bir propaganda ve mücadele yapmağa karar vermiştir. Bu mücadelenin masarifi umumî bir iane ile temin edilecektir.

Bazı çevenler, nasyonalist partinin Mısırın vaziyetini Cenevre müessesesine arz ve izah etmek için bir delegasyon teşkiline karar vermiş, ve şunu söylemektedirler.

Kahire, 1, (A. A.) — Dün akşam, Veft partisi önderi Nahhas paşa, talebeye hitaben demiştir ki:

"Mısır partilerinin birleşmelerini istihdaf eden bütün gayretler, Mısırda dahilî bir heyecan durumu tesis ve idame ettirmekten menfaattar bulunan Londranın ilham ettiği fesadın mahsulüdür. Bugünkü günde millî emelleri temsil eden tek bir parti varsa, o da veftir.,,

Nahhas paşanın bu sölevi, bütün partiler arasında müşterek bir program üzerinde bir itilâf husulü için sarfedilen emeklerin suya düştüğünü göstermektedir.

Nahhas paşa tarafından tertip olunan mitinge iştirâk eden 1000 den fazla talebe, hatibi şiddetle alkışlamışlar ve Mısırın istiklâlini elde etmek için mücadeleye hazır bulunduklarını söylemişlerdir.

Musolininin plânı Fransız - Ingiliz plânlarile karşılaştırılacak

Musoliniye göre, Cenevre Italya üzerinde merhametsizce ameliyat yapılan bir teşrih salonudur!

Cihangirde

Alman san'atkârın yapacağı keykel

Öğrendiğimize göre şehrimizde bulunan Alman heykeltraş B. Torak'a şehrimizde âbide ve heykeller yaptırılması kararlaştırılmıştır. Heykeltraş, Atatürk ile İsmet İnönünün birer büstlerini de yapacaktır.

San'atkârın vücude getireceği Atatürk heykelinin şehrin boğaza bakan bir yerinde yaptırılması kararlaştırılmış ve belediye mühendislerinden mürekkep bir komisyon dün Cihangirde keşif yaparak Tophane üzerinde Boğaza bakan bir yer seçmiştir.

FRANSADA FIRTINA — Paris, 1, (A.A.) — Bütün Fransada büyük bir fırtına olmuştur. Fırtına büyükçe zararlar vermiş ve birçok gemileri tehlikeli vaziyete düşürmüştür.

Lavalle görüşmesi beklenen Samuel Hoar

Londra, 1 (A.A.) — Siyasal çevenler, başlıyan haftanın, Habeş işinde, ihtimal bir dönemeç teşkil edeceği mütaleasındadırlar.

(Sonu Sa. 7 Sü. 1)

Başbakanımız

Dış bakanı dün Ankaradan geldi

Şehrimizde bulunan Başbakan General İsmet İnönü dün tatil günü olduğu için bir yere çıkmamış ve Dolma bahçede dinlenmiştir.

Başbakanımız Zonguldak Sömikok fabrikasını açmak üzere perşembe günü Zonguldağa hareket edecektir. Oradan Karabüke giderek demir sanayiimizi tetkik edecek ve İrmak Filyos yolile Ankaraya dönecektir.

Dış işleri bakanımız Bay Tevfik Rüştü Aras, beraberinde özel kalem direktörü Bay Refik Amir olduğu halde dünkü ekspresle Ankaradan şehrimize gelmiştir.

Bay Tevfik Rüştü Aras kendini Haydarpaşa istasyonunda, karşılıyanlardan ilbay ve şarbay Bay Muhiddin Üstündağla birlikte motörle Dolmabahçe sarayına gide -

(Lütfen ayıfayı çeviriniz)

Galatasaray Güneşi 6-2 yendi!

Taksim stadı dün görülmemiş bir heyecanla çalkandı. Sahaya ayvalar yağdırıldı

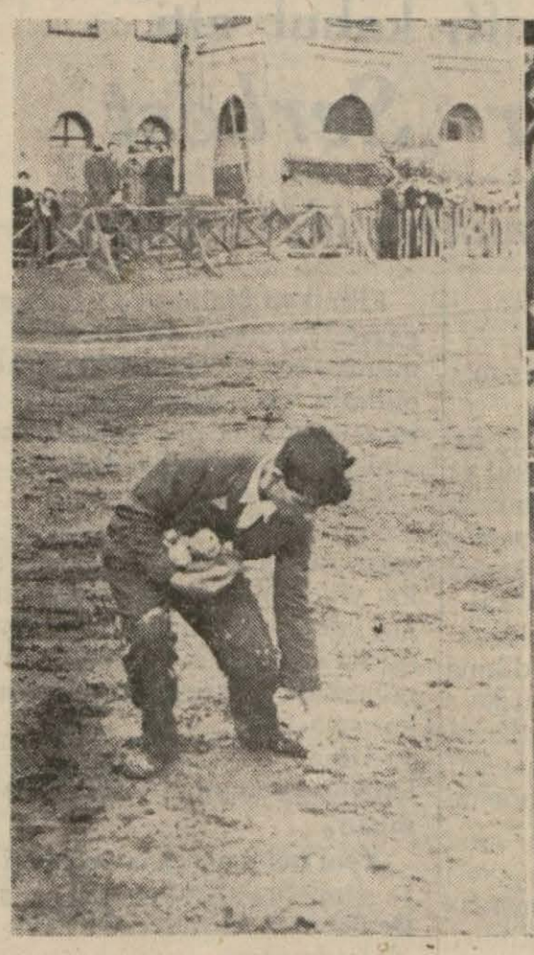

Yanda: Sahaya yağdırılan ayvalar toplanıyor. Üstte: Galatasaray tribününde heyecan ve bastona geçirilen mumlu ayva Galatasaraylı Çoban Mehmedin elinde. Altta: Galatasaray sol açığı Danyalın golü Güneş kalesinde

Galatasaray — Güneş dün ilk defa Taksim stadında karşılaştılar. Galatasarayın 6 — 2 kazandığı bu maç şimdiye kadar görülmemiş bir ses fırtınası önünde oynandı. Maçın tafsilâtını ve diğer maçların neticelerini 5 inci sayfamızda okuyunuz.

SON HABERLER

İtalyanlar büyük zayiatla geri çekiliyorlar

Makallenin 65 kilometre şimalinde Habeşler bir çevirme yapıyor. İtalyanlar Aduaya çekiliyorlar

Addis - Ababa, 1 (A.A.) — "Havas muhabirinden„ bir kısım resmî haberlere rağmen, müşahitler, son günlerde Habeşlerin hiçbir süel harekette bulunmadıklarını ve İtalyanları mevzileri terketmeğe mecbur edecek katî taarruzlar vukubulmadığını kaydediyorlar. İtalyanların mevzuubahsedilen geri çekilmeleri ya hava durumundan ve yahut ki, iaşe icabından ileri gelmiştir zannediliyor.

Habeşlerin Ualual'i zaptettiklerine dair, elân Harrarda şayialar dolaşmaktadır. Harrar ahalisi İtalyan cenup ordusunun hali hazırdaki vaziyetini tamamı tamamına bilememekten dolayı asabiyet içindedirler.

Ogaden halkı, İtalyanların, Harrar cenubuna doğru uzanmak fikrinden, belki de vazgeçerek, batı istikametinde Sidano ve Bali bölgelerine doğru ilerliyeceklerini sanıyorlar.

Gene zannedildiğine göre, İtalyanlar, harekâtı Ramazandan ötürü tatil etmişlerdir. Zira İtalyan askerleriyle Dubaların çoğu müslümandır.

Henüz teyit edilmiyen bir şayiaya göre İmparator Dessie'ye varmış bulunmaktadır.

ROMANIN TEKZİBİ

Roma, 1 (A.A.) — Bir İtalyan kolunun Aussa bölgesinde hücuma uğrayıp 183 telefat verdiği hakkındaki Habeş haberleri yalanlanmaktadır. Bu münasebetle resmî mehafil, Aussaya en yakın bulunan İtalyan kollarının sahile 100 kilometre uzakta Musaali dağı eteklerinde bulunduğunu, halbuki Aussa bölgesinin sahilden yüzlerce kilometre ötede olduğunu kaydetmektedirler.

VAHŞİ KABİLELERİN OTURDUKLARI YERLER

Addis - Ababa, 1 (A.A.) — İtalyanların Musaali mevziini terkettiklerine dair son çıkan riva - yetleri hükûmet teyit etmemektedir. Epi zamandır Aussa cephesinden bahsedilmediği kaydediliyor.

Habeş mehafili, İtalyanların, vahşi, çorak, kızgın ve hemen hemen gayri meskün olan bu bölgeye girmekten şimdilik vazgeçtiklerini zannediyorlardı. Aussa bölgesinde, yalnız geçenlerde Ras Getaşo tarafından doğu cephesi başkumandanlığına tayin edilen Sultan Yayo'nun vahşi kabileleri oturmaktadır.

Bu kabileler şeyhlerinden gayri hiçbir şefe itaat etmiyecekle - rinden kendilerini Habeş ordusunda tavzif etmek gayri mümkün görülmektedir.

HABEŞLER İTALYAN SOMALİSİNDE

Harrar, 1 (A.A.) — Habeş kıtalarının İtalyan Somalisinde kâin Amarayı işgal etmiş olduklarına dair bir şayia dolaşmaktadır.

* * *

Harrar, 1 (A.A.) — Ras Destanın Oueboichebeli üzerinde İtalyan kıtaları ile karşılaşmış olduğuna dair bir şayia dolaşmaktadır.

MÜTHİŞ HARPLER BAŞLAMIŞ

Addis - Ababa, 1 (A.A.) — Habeş kaynaklarından verilen haberlere göre, Abaro sırtlarında birkaç gündenberi müthiş muharebeler olmaktadır.

Abaro sırtları, Makallenin 65 kilometre şimalinde yani İtalyan hatlarının arkasında bulunmaktadır. Habeşler, bu suretle İtalyan hatlarının muvasalasını kesmek istemektedirler. İtalyanların büyük zayiata uğrıyarak Aduaya doğru ricat ettikleri bildirilmektedir.

* * *

Addis - Ababa, 1 (A.A.) — Cenup mıntakasında Ras Desta kuvvetlerinin bulunduğu Dolo mıntakasında faaliyet yeniden başlamıştır.

* * *

Asmara, 1 (A.A.) — Somali tayyare filosu cenup cephesinde bir keşif uçuşu yapmış ve Degabur istihkâmları üzerine birçok bomba atmıştır. Ayni zamanda bir motörlü Habeş kolunu imha etmiştir.

HABEŞİSTANIN BÜYÜK BİR HAYDUDU ÖLDÜRÜLDÜ

Addis - Ababa, 1 (A.A.) — Habeş derebeylerinden Tadessanın kıtalarının başında olduğu halde meşhur haydut Berrou Baldasın çetelerini bozmuş ve kendisini öldürmüş olduğu haber verilmektedir.

Barrou Baldas, Addis - Abanın güney taraflarında dehşet salıyordu. Kasabalara akınlar yapıyor, öldürüyor, yağma ediyor, fidyei necatlar istiyordu.

Kendisine karşı birçok defalar asker sevkedilmişti. Daha geçenlerde Necaşinin mutemetlerinden Vodadjo — ki şimdi Dessi Ilbayıdır — bu hareketlerden birisini idare etmişti. Bütün bu seferler akim kalmış ve şimdiye kadar hiç kimse memleketi Barrou'dan kurtaramamıştı. Canlarından korkan köylüler, haydudun saklandığı yeri göstermekten çekiniyorlardı.

İtalya - Habeş harbi

1/12/935 te

Askerî Vaziyet

Şimal cephesinde

(59) numaralı İtalyan tebliğine göre Makalle civarında bulunan İtalyan kuvvetleri bu şehrin on beş, yirmi kilometre garbinde Habeş kuvvetleri ile çarpıştığını gösteriyor. Hususî haberlere göre Ras Seyum'un (Seloa) dan (Bora) ya gittiği, bunun sebebi de (Aiba) ve (Atzala) vadilerinde bulunan Ras Kassa kuvvetleri ile teması tesis etmek olduğu anlaşılıyor. Böylece bütün bu haberlerden Habeşlerin Şimalden ve Garpten Makalle etrafında bulundukları sabit oluyor. Habeşler şimdiye kadar İtalyanların karşısında mütemadiyen çekiliyordu. Yalnız çekilirken çete harbi ile istilâcı kuvvetleri iz'ac etmeğe çalışıyorlardı. Son (Asmara) telgrafları artık Habeşler bu taktiklerini bırakarak Amba — Alağı taraflarında toplanmakta olduklarını, hattâ merkezde olan Habeş kuvvetlerinin de cepheye doğru yürümekte bulunduğunu, Habeşlerin artık büyük bir mukabil taarruza geçmek istediklerini bildirmektedir. Halbuki diğer taraftan İtalyanların da yeni bir taarruz için hazırlandıkları şüphesizdir. General Bononun yerine Mareşal Badoğliyo'nun Başkumandan olarak tayini ve nihayet filen bu vazifeyi ifaya başlaması da bunun delilidir. Acaba İtalyanlar mı daha evvel üçüncü taarruz hareketine girişecekler, yoksa Habeşler mi mukabil taarruzlarını yapacaklar? Bu nokta şimdilik belli değildir.

Cenup cephesinde

Cenup cephesinde yeni bir hâdise yoktur. İtalyanlar Dagabur üzerine hava bombardımanı yaptıklarını tekrar etmektedir. Cenup cephesinde İtalyan harekâtının yegâne hedefi Somali ile Eritreyi birleştirmektir. Bu iki cephe arasında (600) kilometrelik bir mesafe olduktan başka (Harrar) mıntakasının Habeşlerden alınması da kolay değildir. Bununla beraber İtalyanların bütün zorlukları muvaffakiyet ile atlayacakları kabul edilmiş olsa bile asıl maksadı teşkil eden — Habeşistana silâh naklinmen — gayenin husul bulamıyacağını Fransız askerî mütehassısları söylemektedir.

Zira Somali ile Eritre birleştirilerek Cibuti ve İngiliz Somalisi yolları kesilmiş olsa dahi Habeşistan için silâh nakline hizmet edecek başka bir açık kapı daha kalacaktır. Bu da İngiliz Somalisidir. Bir aralık İtalyanlar Şimal cephesindeki kuvvetlerini Tana gölüne doğru ilerleterek İngiliz Somalisi ile Habeşistan arasındaki yolları da kesmeği düşünüyorlardı. Dün gelen haberler İtalyanların bundan vazgeçtiklerini bildirmektedir. Esasen vazgeçmemiş olsalar bile henüz İtalyan kuvvetlerinin Aksum ve Makalle'den Takaze nehrine kadar olan sahayı bile işgal edemediklerine göre Tana gölüne doğru gitmekte kendileri için ne kadar büyük bir zorluk bulunduğu meydandadır. * * *

Çin işinden ingiltere mesuldür!

Ingiliz dış işleri bakanlığı Cenevredeki Çin delegelerinin asambleye müracaatlerinin önüne geçmişti!

Roma, 1 (Özel) — Londrada - ki Çinliler birliği başkanı B. Wang Times gazetesine gönderdiği bir mektupta Çin meselesi müvacehesinde İngilterenin hattı hareketini şu sualleri sorarak tenkit ediyor: Eğer Japonya mütecaviz değil idi ise nihayetinde aJponyanın Milletler cemiyetinden çekilmesini intaç eden cemiyetin 2 şubat 1933 tarihli kararı niçin alınmıştır? Mançuri ve Şanghayda "Harbe müracaat„ tan başka bir şey yapılmamıştır.? Bu kere İtalya dahi harbi ilân etmediği için, o zaman Japonyanın Mançurideki vaziyeti ile bugün İtalyanın Habeşistandaki vaziyeti arasında ne fark vardır?

Bu mesele üzerinde çok emin kaynaklardan alınan haberlere göre, hâdise şöyle cereyan etmiştir:

1. — İngiliz dış işleri bakanlığı, Cenevredeki Çin delegelerinin asambleye müracaat hususundaki teşebbüsünün önüne geçmiş, kendilerine böyle bir müracaatın lüzumsuzluğunu göstermiş ve bunun için fena neticeler tevlit edebileceğini ileri sürmüştü.

2. — 1932-1933 kışı esnasında İngiliz dış işleri bakanlığının selâhiyettar recülü, Çin delegesine paktın 16 ncı maddesinin ileri sürülmesi için ısrarla tavsiyelerde bulunmuş ve yapılsa dahi, böyle bir müracaatin gayri mevcut addedileceğini bildirmiştir.

3. — Daha çok yakında İngiliz yüksek memuru Çin hükûmeti nezdinde Mançukonun tanınması için sıkı bir surette ısrar etmiş, aynı zamanda İngiliz dış işleri bakanlığı Çin şubesi şefi de Londrada buna benzer teşebbüslerde bulunmuştur.

smdan çok memnun olduğunu ve krala her zaman yardıma hazır olduğunu söylemiştir.

Atina, 1, (Özel) — Anlaşıldığına göre Kondilis tarafından neşredilen bir çok kanunlar lağvedilecektir.

Atina, 1, (A.A.) — Girid büyüklerinin bir davetine cevap veren kral, yakında Girid adasını ziyaret edeceğini bildirmiştir.

Müteaddit tecim ve endüstri profesyonel teşkilâtları millî birlik uzlaşma lehinde kararlar almışlar ve güç işinde kendisine yardım etmek üzere kralın etrafında kayıtsız şartsız toplu bulunduklarını bildirmişlerdir.

Eski muharipler birliği ve ak kar sahipleri birliği, bütün siyasal partiler şeflerine hitaben bir beyanname çıkarmışlar ve bu beyannamede siyasal şeflerden, parti menfaatlerini bir tarafa bırakarak memleket ve millet menfaatleri için krala yardım etmelerini istemişlerdir.

Yunan hükûmeti umumî affı kabul etti

Bütün Mahkûmlar Serbest

Kondilis tarafından neşredilen kanunlar lâğvedilecek

Atina, 1, (Özel) — Dün, yeni kabineyi kuranların hüviyetlerini bildirmiştim. Yeni kabinenin hiç bir siyasal partiye mensup olmaması, efkârı umumiyede iyi tesir bırakmıştır.

Elefteron Vima gazetesi "bütün Elen efkârı umumiyesinin bu hal suretini memnuniyetle kabul ettiğini derhal bildirmemiz lâzımdır.„ diyor Sonra genel af meselesi için bulunan hal suretini de tamamen tasvip etmektedir.

Bitaraf Cumurcu Akropolis diyor ki:

"Fırtına dünden beri dinmiştir.„

Bitaraf Estia gazetesi de şunları yazıyor:

"Kabine, herkesin itimadını kazanmış şahsiyetlerden teşekkül etmektedir. Arzu ederiz ki Demircis kabinesi yalnız bir iş kabinesi olarak kalmasın ve şimdiye kadar siyasal entrikalar haricinde kalmış ve bundan sonra da kalacak şahıslar tarafından teşkil edilmiş olması dolayısiyle yalnız bu kabinenin memleket menfaatlerini gözeterek hal sureti verebileceği bazı mühim meseleler üzerinde de kararlar alsın.„

Liberal Patris diyor ki:

"Kralin gayretlerinde muvaffak olması çok ehemmiyetlidir. Çünkü, bu muvaffakiyeti elde edebilmek için mücadele etmek mecburiyetinde kalmıştır.„

Venizelist İmerissioyas gazetesi kralın buhranı halletmek için kullandığı cesareti tebarüz ettirmektedir.

Ellinikon Mellon ve Ellinizmos gazeteleri, genel affın maziyi unutturacağını söylemekte fakat milletin isyan şeflerinin hattı hareketlerini çok güç unutabileceğini de ilâve etmektedirler.

Ellinizmos diyor ki:

"Bütün Elen Ulusu, siyasal hayatta uzlaşma istemektedir. Fakat yine milletin büyük bir kısmının isteği de bundan böyle siyasal hayata yalnız manevî kıymeti münakaşa götürmez adamların karışmasıdır.„

Atina, 1, (Özel) — Uzun bir içtimada umumî af katiyet kesbetmiştir.

Yeni hükûmet, kararnameyi imza etmiştir. Kararname, bugün Devlet matbaasında basılmış ve dağıtılmıştır.

Umumî af kararnamesi neşredildikten sonra Yunanistana dönecek mahkûm zabitler, tekaüt maaşlarını alabileceklerdir.

Atina, 1, (Özel) — Eski Cumur Başkanı Zaimis, anlaşma siyasarek Başbakanımız General İsmet İnönünü ziyaret etmiş ve yanında bir müddet kalmıştır.

Dış bakanımız, sonra yine ilbay la birlikte Perapalas oteline çıkmış, ve öğleden sonra otelde kalmıştır.

Şehrimizde bulunan ekonomi bakanı Bay Celâl Bayar dün Taksim stadında Galatasaray-Güneş futbol maçını seyretmiştir.

işaretler

Sadova ve Sedan korkusu

Fransada Almanya ile anlaşma sözü dolaşmaya başlayınca efkârı umumiyede bir uğultu halinde şu söz dalgalanıyor:

" — İkinci bir Sodova mı? O halde ikinci Sedanı beklemeli.,,

Almanya ile Fransa arasındaki iş birliği fikri ileri sürüldü mü Sadova tarihin bir safdilliği, "Sedan,, safdilliğin bir sonu olarak meydana çıkar. "Sedan,, iki devlet politikasının hisleştiği, menfaatlerin idealler halini aldığı, siyasî hudut ayrılığının müthiş bir kin kaynağı olduğu sahadır. Sedan büyük harpte Fransız — Alman cephesinin tohumu oldu.

(1914) ten (1918) e kadar ölenler 1871 de Sedanda açılan çukurda can verdiler. Bunun için Sadova ile Sedan ihtiyar, genç, bütün Fransızların kafasında bir hazin hatıradır. Ve büyük bir hata.

Sadova ile Sedandan çıkan diplomasi hatasını "Versay,, muahedesi ile tamamlanmak istendi.

* * *

Bugün bir Fransız — Alman anlaşması ileri sürüldüğü zaman bunun hedefleri şöyle böyle tasrih ediliyor:

1 — İtalyanın Avrupada Uluslar sosyetesine girmesini büyük bir devlet yardımından kurtarmak, ve onu Uluslar sosyetesine sokmak.

II — — Almanyayı Avrupanın şarkında serbest bırakmak.

Almanya ile Fransa arasında yapılacak bir anlaşmanın Fransadaki akisleri şunlardır:

I — İtalyayı neden feda edelim.

II — Sovyet Rusya ile karşılıklı emniyet vücude getirdik. Bu emniyetten mi vazgeçelim?

III — Küçük İtilâfa bağlıyız, Almanyayı Şark hudutlarında serbest bırakacak olursak bu devletler blokunu ya Almanyanın, yahut ta Sovyetlerin eline bırakmak lâzım gelecektir. Halbuki bizim bu memleketlerde finans ve ekonomi bakımından büyük alâkalarımız var ve bu menfaatlere veda mı edelim?

Haydi bütün bunları kabul ettik. Sonra ne olacak?

Almanyanın gözüne kestirdiği toprakları elde etmesi, yani yeni bir galibiyeti olmıyacak mı?

Fransanın kafasında yaşıyan Sadova, ve Sedan korkusu Fransanın bugünkü siyasal şartlar itibariyle hemen hemen 1868 ve 1871 de olduğu gibi mevcuttur.

Teşbih yerindedir.

1868 de Prüsya Alman vahdetini yapmak için silâha sarılmayı, işi "kan ve kuvvetle,, başarmayı tasarlamıştı.

Üçüncü Napolyon Prüsyanın Avusturyaya karşı bir harbe girmesini bazı komisyonlar (yani bu vesile ile bazı şehirler) elde etmek hülyasiyle bitaraflıkla karşıladı. Hattâ İtalya ile Prüsya ittifak etti.

Napolyon ordusunu Avrupanın en kuvvetli ordusu sayıyordu. Prüsya ile Avusturyanın arasındaki harbin uzun süreceğini tahmin ediyor. Nihayet sulhün kendi hakemliği ile yapılacağına kani bulunuyordu. Harp başladığı zaman Prüsya Fransa hududunu bomboş bıraktı. Fakat Avusturya ordusu hiç umulmıyan bir zamanda ve umulmıyan şartlar içinde mağlûp oluverdi.

Prüsyanın bu anî hareket yüzünden kazandığı zaferden bahsederken Bismark (Ren) sahilinde Fransızların gözükmemesinin tesirlerini açıkça söyler ve der ki:

" — Eğer kırmızı pantalonluler (Ren) de gözükselerdi, Prüsya Fransanın şartlarını kabule mecbur kalırdı.,,

"Sadova,, zaferi böylece Napolyonun elinden çekilip alınmıştı. Kendi vahdetini silâh kuvvetiyle yapmak azmini taşıyan Prüsya için bu, Danimarka harbinden, sonra Ren sahiline akın için imkân hazırlamıştı ve bu imkân (Sedan) da tahakkuk etti.

Fransayı elli sene kadar hem şeref bakımından, hem ekonomik cephesinden yeis içinde bırakan bu hatayı ayni coğrafya içinde tekrarlamanın korkusu bugünü sarsmaktadır. Çünkü şunu düşünüyorlar:

Almanya şarkta kazandıktan, iyice kuvvetlendikten sonra garbe dönecek. Bu yeni bir Sedan olacak.

Sadri Ertem

ŞEHİRDE

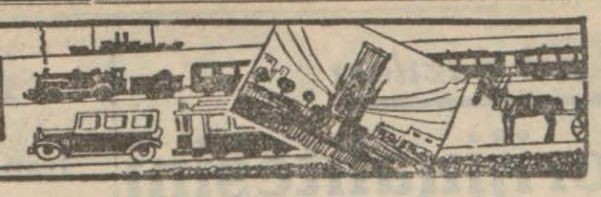

Egeliler toplandı

Verilen kararlara göre yurt binası genişletilecek

İzmir lisesinden yetişenler kurumu dün yıllık kongrasını Şehzadebaşındaki Ege yurdunda yapmıştır. Kongrayı birlik başkanı Bay Lebit açmış ve kongra başkanlığına doktor BayEnver , kâtipliklere Bay Rüknü ve Bay Minir seçilmişlerdir.

Kongrada evvelâ kurumun bir yıllık çalışma ve muhasebe raporları okunmuş, rapor biraz tenkitten sonra çoklukla kabul edilmiştir.

Önümüzdeki yılda Ege yurdunun daha geniş bir binaya nakledilmesi ve yatak mikdarının 15 den 25 e çıkarılması, yurdun için de yemek, banyonun islâhi ile sihhî ısınma vasıtalarının kurulması, şubat ayı içinde bir gece yapılması, ve yurda imkân nisbetinde parasız yatılı talebe alınması, kültür bakanı Bay Reşit Galip için bir anım töreni yapılması, yurd içinde geniş bir salon ayrılarak İzmir mahsullerinin burada teşhir edilmesi istenmiş, bu istekler kabul edilerek yeni yönetim kurulu seçimine geçilmiştir.

Seçimde Sait, Lebit, Mehmet, Ahmet, murakaba kuruluna da Sadri Baha seçilmişlerdir.

Kongra sonunda İzmir lisesinden yetişen büyüklere tazim telgrafı ve matbuata teşekkür mektuplarının gönderilmesine karar verilerek toplantıya son verilmiştir.

Salacak önünde iki vapur çarpıştı

Köstenceden mazot yüklü olarak gelen İtalyan bandıralı Kliğiya vapuru ile Derinceden krom yüklü olarak gelen Eros vapurları evvelki sabah Sılacık önlerinde çarpışmış ve Kliziya vapurunun ortası delinmiştir. İki vapur da kaza neticesi seyyahatlerini greiye bırakmaya mecbur olmuşlar ve tamir edilmek üzere havuza girmişlerdir.

Talebe Birliği seçimi

Talebe birliği yeni yıl seçim işine bu günden itibaren başlanacaktır. Rey kutusu birlik binasına asılmıştır. Bütün üyeler bir hafta içinde birliğe gelerek reylerini bizzat kutuya atacaklardır.

Polis haberleri:

Tuğla taşırken

iskele kırılarak bir amele yaralandı

Cihangirde Lenger sokağında Remzi adında birine ait yeni bir bina yapısında çalışan amele Haydar arkasında tuğla ile iskeleye çıkarken birdenbire iskele kırılmış ve iki metre yüksekliğinden aşağıya düşerek vücudünün türlü yerlerinden yaralanmıştır.

YATAĞI ALMAK İSTEMİŞ — Sarnıçlı hanında oturan Haci namındaki şahıs handa bulunan yatağını almak üzere han sahibi Mehmet Aliye başvurmuştur. Mehmet Ali bir alacak yüzünden yatağı vermek istememiş ve aralarında kavga çıkmıştır. Kavgayı ayırmak isteyen bekçi Haciyi dövdüğü iddia edilmiş ve tahkikata başlanmıştır.

MAKİNEYE KAPTIRDI — Kibrit fabrikaları soyma makinesinde çalışan Yalovalı İbrahim oğlu Sefer kolunu makineye kaptırmış, hafif surette yaralanmıştır.

YANGIN — Galatada kalafat yerinde doğramacı ve marangoz imalâthanesinin üst katından yangın çıkmış, fazla ilerlemesine meydan verilmeden söndürülmüştür.

Yangın bekçi Alinin dikkatsizliğinden çıktığı söylenmektedir.

Boya santralı kurulacak

İpekli endüstri vaziyetini tetkik etmek üzere şehrimize gelen endüstri genel direktörü Reşadın başkanlığı altında yarın ipekli kumaş fabrikatörleri bir toplantı yaparak ipekli endüstrinin bu günkü vaziyetini konuşacaklardır. Bu toplantıda memleketimizin tanınmış sanayicileri de bulunacak ve ipekli kumaşlarımızın hariçte boyanmaması için devlet ile bir boya santrali kurulması ve sanayiin kontrolü ve standarı müzakere e dilecektir.

Tramvay Şirketi sermayesini fazlalaştıracak mı?

Haber aldığımıza göre, tramvay şirketi hissedarları şirket sermayesinin arttırılması için ayın otuzunda bir toplantı yapmaya karar vermişlerdir. Bu toplantıda yeniden hisse senedi çıkarmak suretile sermayenin arttırılması etrafında konuşulacaktır. Şirketin bugünkü sermayesi 1,457,027 Türk lirasıdır. Ve bu sermaye her biri 17 Türk lirası değerinde 85,531 hisse senedinden mürekkeptir. Yeni sermaye 2,257,479 lira olacaktır.

Bir muteahhit Halici temizlemek istiyormuş

Bir akşam gazetesinin yazdığına göre, memleketimizde taahhüt işlerine girmekle tanınmış bir müteahhidimiz, Halicin temizleme işini üzerine almak için hükûmetimiz nezdinde bir teşebbüste bulunmaya karar vermiştir. Bu zat, Haliçte bir çok malzeme çıkacağını ve bunun tutarile de yapılacak masrafın kapatılacağını iddia etmektedir.

Haydarpaşa lisesini başaranlar kurumu

Bu yıl Haydarpaşa lisesinden çıkanlar bir "Başaranlar kurumu,, kurmağa karar vermişlerdir.

Dün mezun gençlerin hemen hepsi mekteplerinde toplanmışlar ve direktörleri ile beraber bu kurum hakkında uzun uzun konuşarak ülkülerini yerine getirecek en iyi yolları aramışlardır. Bu arada içlerinden beş genç esas nizamnamenin tanzim ve tertibine memur edilmiştir.

Dünkü toplantı saat ikiye kadar sürmüştür. 15 gün sonra nizamnamenin tetkiki için tekrar toplanılacaktır.

Zahra Aylin

Ceset getirildi, cenaze töreni bugün yapılacak

Fransanın Amyens şehrinde trenden bir kaza eseri olarak düşüp ölen Bayan Zehra Aylinin cesedi, tahnit edilmiş olduğu halde Amyens hastahanesinden şehrimize getirilmiştir.

Kapalı bir sandık içerisinde getirilmiş olan ceset, doğruca Şişli Sıhhat Yurduna götürülmüştür.

Bugün için bir cenaze töreni tertip edilmiştir. Törene saat onda Sıhhat Yurdu önünden başlanacaktır.

Beyoğlu Halkevine üye olanlar

Beyoğlu tarafındaki okulların öğretmenleri Beyoğlu Halkevine üye olmağa karar verdiklerinden dün bir öğretmen heyeti Beyoğlu Halkevine giderek başkanla görüşmüşlerdir.

Öğretmenler, ayın on dördüncü günü Beyoğlu Halkevinde bir çay vereceklerdir.

Dün akşam Beyoğlu Halkevi Korosu tarafından ev salonunda bir müsamere verilmiş bundan sonra Üniversite hukuk fakültesi iktisat profesörü Bay Ömer Celâl istikraz ve faydaları hakkında bir konferans vermiştir.

Namık Kemal için

Namık Kemalin 43 üncü yıl dönümünü kutlamak üzere bugün saat 17 de Üniversitede bir toplantı yapılacaktır.

Bloke paralar

İtalyaya karşı alınan zecrî tedbirlerden sonra Türkiye ile İtalyada bloke olarak kalan paraların yekdiğerine mahsup edilmesi düşünülmektedir. Bu yolda yapılacak herhangi bir muamelenin tekemmülü için de İtalyada bloke parası bulunan tüccarın adedini öğrenmek lâzımgelmektedir. Bütün ihracatçılardan İtalyadaki paralarının mikdarları ve neticelerini bildirmeleri istenmiştir. En fazla iş limitedin bloke parası bulunduğu tahmin edilmektedir.

Deniz yollarının yeni vapurları

Denizyolları idaresi tarafından Avrupa gemi tezkâhlarına sipariş edilmesi düşünülen 15 kadar gemi Akay için alınacak iki vapurun şartnameleri bu günlerde ecnebi firmalara gönderilmek üzeredir. Bu firmalar tarafından yapılacak teklifler ekonomi bakanlığınca incelendikten sonra, en müsait teklifler yapan firmaya gemilerin birkaçı yahut hepsi birden verilecektir. Haber aldığımıza göre bu gemiler en kısa bir zamanda deniz yollarına teslim edildikten sonra idare, Süriye sahillerine de sefer yapmak imkânlarını bulabilecektir.

Kısa Haberler

* Belediye seyrüsefer memurları tarafından otöbüs ve otomobillerde yapılan bir haftalık kontrol sonunda 7 otöbüs seferden menedilmiş ve 15 otöbüse de para cezası kesilmiştir.

* Göçmen getirmek üzere Köstenceye hareket eden Cumuriyet vapuru yakında 2700 kadar göçmenle dönecektir. Geriye kalan 6000 küsûr göçmen de getirildikten sonra bahara kadar nakliyata nihayet verilecektir.

* Haliç sosyetesi vilâyet, belediye ve ekonomi bakanlığına yeni bir protesto göndermiş ve açze duçar olraka faaliyetini tatil ettiğinden emvaline vaziyed edilmiyeceğini bildirilmiştir.

Tarih köşesi

Istanbulda en büyük ekmek buhranı

İstanbulda tarihin muhtelif zamanlarında birçok defalar kıtlıklar olmuştur. Bunların en mühimmi yüz küsur yıl önce 1244 yılında görüldü. Bu yıl Rusya gemileri Karadeniz boğazı civarına doğru yaklaşıyordu. Akdeniz boğazı abloka edilmiş, yakın sahiller işgal olunmuştu. Bu yüzden İstanbula erzak gelmeyince, Kayseri gibi uzak yerlerin mütesellimine üç yüz deve ile zahire yetiştirilmesi için ferman çıkarılmıştı.

Fakat mütesellim, ancak yüz seksen katır bulabilmiş ve zahireyi bununla göndermekte olduğunu bildirmişti.

Bu yıl İstanbulda bir defter tutulmuş ve 359 bin seksen nüfusu bulunduğu anlaşılmıştı. Tarih şunları yazıyor: "Ol vakit İstanbul ve bilâdi selâse idaresi için haftada fırınlarda kırk bin kilo zahire verilir imiş ise de boğazlardan zahire gelmemeğe başladığından haftalık zahire birdenbire nısıf dereceye tenezzül eylemiş ve asker namına olarak Anadoludan mürettep kesan Rumeliye geçmek üzere İstanbulda birikerek esnayi rahta iki üç gün aç kalmış ve bazıları açlıktan telef olmuş imiş. İstanbulun beylik ambarlarında medhari zehayir dahi karini nefad olup eskiden lâcülilihtiyat vazolunmuş ve senini vefiredenberü devri istibdaline bakılmamış olan bir takım kokmuş, çürümüş ve âdeta külçeleşmiş darı ve çavdar kokoroz gibi şeyler ki, bunların en eskisi Fatih camii şerifi civarında Çukurhamamda mahfuz idi. Bu gibi zahireler var ise de fırınlara bittevzi ber mucibi defter cavami ve kiliselerde sabah akşam beher nüfus için memurin nezaretleriyle birer tane ekmek tevzi olunur idi. Beheri yumruk kadar simsiyah bir somun idi ki, Rabbim bir daha göstermesin. Yenilir, yutulur şey değil ve fırınların ekmek çıkardığı vakitlerde önlerine tecemmü eden ahalinin izdihamından zokaklardan geçmek mümkün olamaz idi.,,

Ekmeklerin pahalılaşmasını da gene tarihten dinliyelim: "Nanı azizin eski fiatle taammülü mirîye azîm hasarı müeddi olacağından zarurî beher tanesi altmış dirheme tenzil olunarak kemafissabık dörder paraya saattılmasına karar verilmiş.,,

Keçmiş Kurunlar:

2 Kânunevvel 1921

Evvelki gün kaçak tütün taharrisi için polisin yardımile Akbıyık taraflarında araştırmalar yapılırken reji kolcularile kaçakçılar arasında bir sokak muharebesi vukua gelmiştir. Evlerin araştırıldığı sırada Halim çavuşun evinde kapı açılmamış, fakat ısrarla içeri girildikten sonra bir balya tütün bulunmuştur. Fakat Halim çavuş askerliğini ileriye sürerek evinden hiç kimsenin mal götüremiyeceğini ileri sürmüş ve karısile beraber araştırmayı yapan reji deniz memurunun üzerine atılmıştır. Meselenin büyüyeceğini gören zabıta kuvveti derhal merkezden yardım istemiş fakat bu yardım gelinceye kadar kaçakçı aileler birleşerek zabıta kuvvetinin üzerine saldırmaya başlamışlardır. Bu sırada yetişen bir polis kafilesi kaçakçıları abloka etmiş ve iki kadınla on erkeği yakalamıştır.

"Ulus„ un dil yazıları

Tük dilinin orijinalitesini gösteren bir analiz

Güneş - Dil teorisi, "Akşam„ sözünün analizi ile, zaman ve cihet anlatan türlü sözlerin Türk jenisinden çıktığını nasıl ortaya koyuyor?

(Başı dünkü sayımızda)

Hiç şüphe etmemek lâzımdır ki Arap dilinde kurulmuş olan kalıpların kâffesi, tıpkı bu *(ağasa)* sözünde olduğu gibi, Türk sözlerinin taklitlerinden ibarettir. Arap kadınlarında kelimenin kökü ve onun manası tanınmaz; tasrif münasebetiyle tekerrür eden herhangi bir harf kök sanılır.

"Güneşin uzaklaşmış, kaybolmuş, gelip geçmiş olduğunu„ ifade eden *(Ağasa)* ve *(Akaşa)* sözlerinin etimolojik şekillerinin altına, manalarını söylemeksizin, bazı Türk sözlerinin etimolojik şekillerini yazalım:

	(1)	(2)	(3)
I —	(ağ	+ as	+ ağ)
II —	(ak	+ aş	+ ağ)
III —	(ak	+ aç	+ ak)
IV —	(ok	+ oş	+ uğ)
V —	(eg	+ ec	+ eğ)
VI —	(eğ	+ eç	+ it)

Bu kelimelerin kökleri birdir. Hepsi, "güneşi ve onun hareketini„ ifade eder. Bundan başka güneşin bu anlamının zihinlerde yarattığı mananın herhangi bir süje ve objede görülmesiyle o süje ve objenin güneş yerinde tasavvur edilmesi neticesi hasıl olmuştur.

Kelimelerin (1) inci eki olan *(v. + s - ş - c - ç)* de birdir.

KAÇAK, KOŞU,
GECE, GEÇİT

I — Ağasağ = ağasa = geçti, kayboldu.

II — Akaşağ = akaşa = idem (güneş).

III — Akaçak = kaçak = uzaklaşan, kaybolan

IV — Okoşuğ = koşu = "uzaklaşmak" anlamının ifadesi

V — Egeceğ = gece = "güneşin uzaklaşıp kaybolmuş" bulunduğunun ifadesi

VI — Egeçit = geçit = geçirilip uzaklaşılacak yer.

Görülüyor ki bütün bu kelimeler, güneşin bizden uzaklaşıp kaybolması halinden çıkmış sözlerdir.

KAŞ

Not: 2 — Yukarda gördük ki *(Akaş)* sözünün bir manası da "bitmek„ demektir. Güneş, *(Akaş)* vaziyetinden sonra görünmiyor, kayboluyor, bitiyor. *(Akaş)*, güneşin görülmesine mani olan âdeta bir sed, bir mania, bir duvar gibi bir anlam veriyor. İşte bu anlamdır ki, gözümüzün üstünde bulunup alnımızı görmeğe mani olan yüksekliğe de *(Akağş = kaş)* deriz.

Büyük bir ırmağın ve yahut denizin yüksek kenarına, yüksek sahillere de *(kaş)* denir. Keremenin Yakutçada şekli *(hağs)* tır ve *"kaş, kıyı"* [6] demektir.

HUŞUĞ

Not: 3 — (Hağs - hağş - haşağ - haşuğ - huşuğ) sözlerinden sonuncunun manası "kendinden geçmek, kendinden uzaklaşmak" tır. [7]

[6] *Pekarski: Yakut Dili Lûgati.*

[7] *"Akşam" sözünün analizinden "garb" sözünün nasıl çıktığını gösteren ve "akşam" ın etüdünü de daha ileriye götüren kısım, yarınki sayımızdadır.*

Almanyada kaç gazete çıkıyor?

Berlin, 1 (Özel) — Bazı yabancı gazeteler, Almanyada 5000 gazetenin kapatıldığını yazmakta idiler. Alman hükûmeti bu neşriyatı tekzip etmekte ve Almanyada bu kadar gazetenin çıkmadığını ilâve etmektedir.

Alman spor şefi Pariste

Paris, 1 (A.A.) — Bay Laval Rayş hükûmetinin sporlar şefini kabul etmiştir. Fransız olimpik komitesinin Alman heyeti şerefine bugün tertip ettiği resmi kabulde Sü bakanı Bay Pietri hazır bulunmuştur.

Bir haydut tepelendi

Urfada uzun zamandanberi Urfa köylerine baskınlar yaparak köylüyü soyan, birçok kimseleri öldürerek evlerinin yıkılmasına sebep olan Ramazan adındaki haydut, nihayet bir çarpışmada jandarmalarımız tarafından öldürülmüştür. Ramazanın şimdiye kadar yaptığı cinayetlerin sayısı 43 ü bulmuştu.

ölüm

Memleketin kültür hayatına kırk sene emek veren eski ressamlar cemiyeti müessislerinden sabık tib fakültesi eşkali emraz ressamı ve Pertevniyal lisesi hocası Osman Asaf müptelâ olduğu hastalıktan kurtulamıyarak ölmüştür. Cenazesi bugün Kızıtopraktaki evinden kaldırılacaktır. Namazı Zühtüpaşa camiinde kılındıktan sonra aile mezarlığına gömülecektir. Ailesine ve dostlarına te[illegible]

Amerikadan ayrılanlar

Nevyor, 1 (A.A.) — 75 İtalyan ihtiyat efradı, dün İtalyaya gitmek üzere Comte di Savoioa vapuruna binmişlerdir. Bu efradın beraberlerinde ailelerinin iane olarak vermiş oldukları alominyom ile altın eşya ve iki hasta otomobili vardır. Bu iki otomobil de Amerikadaki İtalyan sosyetelerinin hediyesidir.

Portsaitten geçen İtalyan askerleri

Kahire, 1 (A.A.) — Colombo, Piave ve Nazario Sauro isminde ki İtalyan vapurları, sırasile 265 nefer, 352 amele, 1167 amele ve neferi hamil oldukları halde Massuka gitmek üzere Portsait önünden geçmişlerdir.

İtalyan saylavları nişanlarını hediye ediyorlar

Roma, 1 (A.A.) — Yakında saylavlar kurulu açıldığı zaman bütün saylavlar, madalya ve nişanlarını hazineye hediye edecekleridir. Ayânın da bu yola gidecekleri söylenmektedir.

Almanyada uyuşturucu maddeler mücadelesi

Berlin 1 (A.A.) — Almanya iç işleri bakanı B. Frick uyuşturucu maddeler suiistimaline karşı mücadele edecek merkezî bir ofis vücude getirmiştir. Bu ofisin gayesi, zabıtanın bütün istihbaratını merkezleştirmek ve Almanya sıhhat ofisi ile iş birliği yaparak çalışmaktır.

Amerikada

İran elçisine kelepçe vurulmuş!

Vaşington, 1 (A.A.) — İran elçisi Bay Gaffar Celâl, dış işleri bakanlığına müracaat ederek kendisini otomobilini süratli sevkediyor diye tevkif etmiş ve bu tevkifi protesto eylediği sırada ellerine kelepçe vurmuş olan Elkton isminde bir polis memurunun cezalandırılmasını istemiştir.

Bay Hull, bu hâdiseden dolayı elciye Birleşik Amerikanın teessüflerini beyan etmiş ve etraflı tahkikat yapılacağı vadinde bulunmuştur.

Bay Celâl, dış işleri bakanlığından Bay Hull'ün vermiş olduğu izahat ve beyan etmiş olduğu teessürlerden mutmain olduğu halde ayrılmıştır.

ikiyüz bin Alman göçmen

Cenevre, 1 (A.A.) — Alman muhacirleri heyeti üyelerinden B. Georges Bernhard, beynelmilel mültecilerlere yardım komisyonun da Hitler rejiminin kuruluşundan beri takbiren 100.000 Almanın dışarıya hicret etmiş olduklarını söylemiştir.

Mumaileyhin ifadesine göre bunlardan 40.000 i Fransaya, 10 bini Çekoslovakyaya hicret etmişler ve 40.000 i de Filistinde yerleşmişlerdir. Muhacirlerin bakiyesi, diğer memleketlere ve bu arada bilhassa İtalya ve cenubî Amerikaya gitmişlerdir.

Bay Bernard, muhacirlerin yüzde yirmisinin yahudi olmadığını kaydetmiştir. Mumaileyh, yeni yahudi Alman neslinin de Almanyada hayatlarını kazanamamak yüzünden hicret mecburiyetinde kalacaklarını ilâve eylemiş ve demiştir ki:

"Bu hal, Alman muhacirlerinin mikdarını 200.000 e kadar çıkaracaktır.„

Kaçakçı müsteşar ortada yok

Paris, 1 (A.A.) — Kaçakçılık cürmünden dolayı ilkbaharda üç sene hapse mahkûm olup bazı şartlar altında serbest bırakılmış olan eski müsteşar Vidal anî bir şekilde evinden kaybolmuştur. Mahkeme Vidal'a karşı bir derdest emri tanzim etmiştir.

İstanbul Belediyesi
Şehir Tiyatrosu

Bu akşam saat 20 de
Saz, Caz,
Yazan: Ekrem Reşit
Müzik Cemal Reşit

Fransız tiyatrosu

HALK OPERETİ
Bu akşam 20,30 da
SEVDA OTELİ
Büyük fantezi
Operet 3 perde

Gişe gündüz açıktır. Telefon: 41819
Fiyatlar: 25—50—75—100 Lica 400—300
Pek yakında *TELLİ TURNA*
Yazan: *Mahmut Yesari*
Müzik: *Sezai ve Seyfeddin Asaf*

Naşit — Ertuğrul Sadi
HALİDE
Sehzadebaşı TURAN Tiyatrosunda
Bu gece saat 20,30 da

OTHELLO

Büyük haile 5 perde. Kıbrıs perdesinde zafer eğlenceleri.
Her tarafa tramvay. Telefon: 22127

Şundan Bundan

Romancı Boksör!

Boksör Karpantiye "Kalpte ikilik„ adında bir roman yazdı

Meşhur boksör Georges Carpantier bir roman yazmış. Boksör de roman yazar mı? denecek. Eseri görmeden bu yolda söz söylemek haksızlık olur. Herkesin kalbinde bir arslan yatar derler. Kim bilir Karpantiye de nasıl duyguların tesiri altında gönlünü kâğıtlar üzerine açmıştır. Entransijan gazetesinde, boksörün buna dair söylediklerini okuduk. Bir kaç arkadaş Jorj Karpantiye barında bir masa etrafında oturuyorlarmış. Bu sırada Jorj da gelip aralarına katılmıştır. Bokstan, boksçulardan konuşulurken bir arkadaş Jorjun yazılarından söz açmıştır. Karpantiye demiştir ki:

— Şşüphesiz, ben yazmayı çok severim. Amma profesyonel yazıcılar gibi değil. Her halde yazacak duygularım, fikirlerim vardır.

— Oh, oh! Duygular da..

— Neden olmasın? Bu yaz Kan'da ne yaptığımı biliyor musunuz?

— Bilmez olur muyuz? Tenis, yüzmek, koktey!..

— Hayır, bir kücük roman yazmakla vakit geçirdim.

— Roman mı? Yok canım!

— Evet, evet roman yazdım. Bütün piyeslerden ilham alarak icat edilmiş bir hikâye!

— Yeni bir şey demek. Bitirdiniz mi bari?

— Biraz rotüşü kaldı amma, bitmiş demektir.

— Mevzuu ne?

— Bir macera ve aşk hikâvesi. Benim az seyahat etmediğimi biliyorsunuz.

— Ya spordan bahsetmediniz mi?

— Esas mevzu olmamakla beraber boksun da mühim bir rolü vardır.

— Romanını okuyabilecek miyiz?

Jorj kahkahalarla gülerek cevap vermiş:

— Eh, eğer değeri varsa basılacak.

— Adı ne?

— Kalpte ikilik..

— Mükemmel!

— Hele basılsın da sonra konusuruz.

Şamda garip bir büyücülük davası

Halepten bildirildiğine göre Şam muhtelit mahkemesinde garip bir büyücülük davası görülmüştür:

Şeyh Mehmedülmeravi Elcezairî adında bir sarıklı büyücü, kadınlara çocuk muskası yazar, yeni doğanların kulağına zihin açıklığı duası okur, efsunla sinir hastalarını tedavi edermiş! Gezmediği yer bırakmadıktan sonra Şama gelen şeyhe bir gün, bir sinir illetli kadın müracaat etmiş, hoca mangala bir takım tütsüler atıp bir şeyler okuduktan sonra dumanlar içinde kendinden geçmiş, bir müddet böylece kalmış, nihayet gözlerini açmış:

— Altı lira vermelisin, demiş, senin vücudüne bir cin girmiş, orada mekân tutmus. Bu cin, cinlerin en fenasıdır. Hazreti Süleyman bu cini huzurundan kovmuştu. Seni ondan kurtaracağım.

Müsteri razı olmus. hoca bir iğneyi tutup kadının bileğine saplamış, kadın düşüp bayılmış. Ayılınca. hoca:

— Haydi yavrum, demis, cinden kurtuldun, selâmetle git ve hediyemi de unutma!

Fakat kadın ertesi günü yine sinir buhranına tutulmus. kosarak büvücüye baş vurmuş. Herif demiş ki:

— Ha, anladım, cin vücudünde yavrulamış, üç lira daha ver, bunları da defedeyim.

Neticede iş mahkemeye düşmüs ve muhtelit cünha mahkemesi büvücüyü üç ay hapse ve yüz Suri lirası zarar ve ziyana mahkûm etmiş.

Lübnanda tevkifler devam ediyor

Halep (Özel) — Suriye halk partisi adı altında teşekkül eden gizli cemiyetle alâkalı üç kişi daha tevkif edilmiştir. Mevkufların evlerinde evvelce araştırma yapıldığından, sorguya çekildikten sonra hemen tevkiflerine lüzum görülmüştü. Suçluların arasında bulunan Kıbrıslı avukat baronun tavassutu üzerine kefaletle tahliye olunmuştur. Avukat derhal şimalî Lübnana hareket etmiş ve evvelce kararlasan izdivaç merasiminde hazır bulunmuştur.

Moskova müzesinde çini koleksiyonu

Tas ajansından:

Moskova devlet müzesi mühim bir cini koleksiyonu elde etmiştir. Bu çiniler, Orta Asyada Semerkandin yakınlarındaki eski Efrasiyap şehrinin harabelerinde bulunmuştur. Koleksiyon içinde İsa doğumundan evvele ve sonraya ait çiniler vardır. Bunlar arasında İsa doğumundan sonra dokuzuncu asra yani Sasaniler devrine ait olan ve hususî bir alâka uyandıran mineli çiniler bulunuyor. Sasanilerden evvel, sekizinci asrın olduğu anlaşılan bir çok nadir vazolar da gözden geçirilmiştir. Bunlardan birinde kırmızı zemin üzerine resmedilmiş eğer takımile bir at, diğerinde süslü balıkları vardır.

Bulunan bu eşya orta Asya ve Iran san'ati arasındaki değerli münasebeti araştırmaya pek elverişlidir.

Bunların bir kısmı Leningratta Ermitaj müzesi İran eserleri sergisinde bulunmaktadır.

Asurilerin şehirlere inmesi için

Iraktan çıkarılıp Cezire livasına yerleştirilmekte olan Asurilerin liva dahilinde ikamet ve ziraatlerine tahsis edilen hudut haricine çıkmaları menedilmiştir. Bazı esbaba binaen çıkacak olanların ellerinde emniyeti umumiyece verilmiş birer izinname bulunacak, bulunmıyanlar derhal mıntakalarına iade olunacaktır.

Borçlu memurlar için

Halepte Vahdet gazetesine Şamdan yazılıyor:

Bazı memurların kumarda kaybettikçe bir takım esnaf ve tüccardan para istikraz etmeleri ve borçlarını ödememeleri yüzünden hükûmete gelen şikâyetler üzerine bunlar hakkında şiddetli kararlar alınması düşünülmektedir. Bu kararlar arasında maaslarından beşte bir değil dörtte bir mikdarı kesilerek borçlulara verilmesi mevzuu bahsolmaktadır.

Maaşlardan indirilme

Şam — Vüzera meclisi, bütçenin denkleştirilmesi için memur aylıklarından yüzde altı buçuk tenzilât yapılmasına dair olan delegasyon teklifini müzakere edecektir.

Lübnanda kâğıt oyunları

Beyrut — Bir kararname ile oynanmasına karar verilen kâğıt oyunları şunlardır: Poker, konkan, pinakl, piket, bezbek, briç, rami, ekarte, korakonçine.

HÜNLER

Bölem 18

Kendini yerin ve gökün oğlu sayan Laoşang

Tanju Laoşang bütün bu sözleri dikkat ile dinledi. Düşündü. Bundan başka Çong Hang Yu kendisinin sedakatına inandırmak için Çin imparatorunun prenses diye Hün imparatoruna saray cariyeleriden birini gönderdiğini de ifşa etmişti. Bu suretle Çinlilerin Hünlere karşı aslâ dost olmadığını anlatmış oluyordu. İmparatorun gönderdiği hediyeler arkasında saklanan gizli düşmanlık hissiyatını bütün çıplaklığı ile gösteriyordu.

Bu tahrikât Hün imparatoru Laoşang üzerinde tesirsiz kalmadı. Bunun neticesi olarak Laoşang Çin imparatoruna gönderdiği mektuplarda artık mütad olan eski ihtiramkârane ifadeleri kullanmaz oldu.

Meselâ Çin imparatoru Hün imparatoruna yazdığı mektupda "imparator Hünlerin büyük Tanjususdan nihayetsiz saygılarile rica eder ki..,, Dediği ve bu mektubu orta büyüklükte bir levha üzerine yazdığı halde Laoşang mektubunu yazmak için bilâkis en büyük kıt'ada bir levha intihap eder ve bu mektubun içinde "yerlerin ve göklerin oğlu, güneşin ve ayın vekili ve Hünlerin ulu Tanjusu Çin imparatorundan rica ederki.. tarzında mağrûrane bir ifade kullanmağa başladı.

Fakat Hün imparatorunun bu gibi mektupları Çin imparatorunun eline varınca bütün sarap alt üst oldu. İptida Çinliler Laoşangın kendi imparatorlarına karşı mağrurane bir ifade ile mektup göndermesini gülünç bir hâdise telâkki ettiler. Çünkü "Göklerin ve yerlerin oğlu olmak,, sıfatı itikatlarınca yalnız Çin imparatorlarına mahsus idi. Bu vasfı Hün imparatorunun alarak kendine mal etmeğe kalkışması çok mânâsız idi. Hünler çoban bir millet idi. Böyle çoban bir milletin reisi nasıl olur da Çin imparatorlarına mahsus olan bir ünvanı alabilirdi? Bu tarzıhareket Çinliler nazarında mânâsı bir türlü anlaşılamayan garip bir rekabet manzarası gösteriyordu.

Fakat Çinliler iptida pek gülünç bir şey gibi görünen bu hâdise o zaman Çin impartoru olan (Hiao Veu) üzerinde çok fena bir tesir yaptı.

Hnü imparatoru Laoşangın bu hareketini kendi mevkiine karşı bir nevi tecavüz ve hakaret telâkki etti. ve derhal Hün imparatoruna karşı bir mektup göndererek sadece kendine mahsus olan ünvanların kullanılmasını men etti.

Bu sırada Çin imparatoruna hiyanet ederek Hünler tarafına geçmiş ve orada kalmış olan Çong Hang-Yue bir harp vesilesi arıyordu. Onun fikrince Hünleri inhitattan kurtarmak için mutlâka Çinlilere karşı bir harp ilân etmekten başka çare yoktu.

Filhakika Çin imparatorunun büyük bir hiddet ve şiddet ile yazarak Tanjuya gönderdiği tehdit mektubu varır varmaz Hünler arasında galeyan başladı. Hünler o zamana kadar Çinliler tarafından gelmiş olan İpekli elbiseleri sırtlarından çıkarıp yırttılar. Çin porselen tabaklarını yerlere çrparak kırdılar. Eski deri elbiselerini giydiler, eski başlıklarını başlarına koydular. Atlarının eğerlerini vurdular. Birkaç sene sulhten sonra tekrar (Milâddan evvel) 177 senesinde sarı nehri geçtiler ve üçsuz buçaksız bir sel gibi Çin toprakları üzerine tşdılar.

Çong Hang Yue bu neticeyi alabildiğinden dolayı iftihar edebilirdi. Hakkiaten Hünler Çinlilerin giyinişlerini, yaşayışlarını, usullerini ve adetlerini taklit etmeğe başladıkları gündenberi gittikçe eski harpçi kabiliyetlerini kaybetmişlerdi.

Bunun içindir ki, daha ilk hücumdan sonra Çin Generalı Kuou Ying Hün ordulrını durdurmağa muvaffak oldu ve ancak o zaman Laoşang hatalarını anladı. Bunun üzerine Laoşang ordusuna ricat emri verdi. Ve on sene Hün ordularını demirden bir disiplin terbiyesi içine soktu.

Bu yeni terbiye ve talimden maksat Hün ordularına Mete zamanındaki yüksek fedakârlık, metanet, meşakkatlere tahammül, emre itaat vasıflarını vermekti. Hün askerleri arasına babalarından, dedelerinden kalmış olan eski usul ve âdetleri yeniden yerleştirmekti.

Nihayet on sene devam eden sıkı disiplin terbiyesinden ve taliminden sonra Laoşang tekrar ordularına Çin üzerine hareket emri verdi ve bu emir üzerine Hün askerleri Şen-Si eyaletini bir hamle de istilâ etmişti.

Filhakika bu defaki hareket evvelkiye hiç benzemiyordu. Laoşang bizzat kılıcını eline almış, beyaz atlı süvarilerden mürekkep olan Hün ordularının başına geçmişti. Bu suretle harekete geçen orduları ancak Çao-Na ile Siao Kuan taraflarında durmuştu. Bütün geçtiği yerleri ezmişti. Karşısına mukavemet eden her kuvveti kırmış, geçirmişti.

Bu hareketler neticesinde Çinliler tarafından yapılmış ve bin türlü zinetler ile süslenmiş olan bir takım saraylar, ve mamureler Hün ordularının eline geçmiş bulunuyordu. Bir halde ki, Hün askerleri artık bu mamureleri ve bu sarayları şimdi istedikleri gibi yağma edebilirlerdi. Buralarda tesadüf ettikleri en kıymetli eşyaları alıp götürebilirlerdi.

Fakat Laoşang muzafferiyetten sonra derhal bütün askerlerine şiddetli bir emir vermişti. "Çin saraylarından hattâ bir tek çivi almıyacaksınız. Her kim bu emri dinlemezse idam edilecektir.,, Demişti.

Hün imparatoru tarafından gelen bu yasağın sebebi pek açıktı: Tanju Laoşang on sene evvelki mağlubiyetin verdiği ders ile Çinden gelen lüks ve konforun harp için yetiştirilen Hün askerleri için ne kadar zararlı olduğunu anlamıştı. Onun için şimdi fetih ve istilâ edilen yerlerdeki lüks ve konfor eşya Hün imparatoruna âdeta öldürücü zehirli gibi görünüyordu. Bu zehirler ile bir kere Hünlerin cenkçi kabiliyetleri bozulduktan sonra bir daha onu tedavi etmek çok zor oluyordu.

Tanju Laoşang istilâ ettiği Çin memleketlerinde nekadar kiymetli eşya varsa bunları en ziyade itimat ettiği adamları vasıtasiyle birer birer toplatıyor. Toplanan eşyayı saraylara ve depolara doldurtuyor, sonra bunların başına yine en itimat etttiği adamlardan bekçiler koyuyordu. Bu bekçilerin vazifesi saraylara ve depolara hiç kimsenin el sürmesine meydan ve imkân vermemekti. Diğer taraftan Laoşang ormanlardan topladığı odunları dağlar gibi yığıyor,

(Arkası var)

SPOR

Dün Taksim Stadı görülmemiş bir heyecanla çalkandı

Galatasaray - Güneş karşılaşması Galatasaray gençlerinin coşmalarına sebep oldu

Galatasaray — Güneş kaptanları hakemiyle beraber — Çaydan bir görünüş.

Taksim stadı dünkü manzarayı Galatasaray — Fenerbahçe maçlarında bile görmemişti. Galatasaray klübünden ayrılan partinin kurduğu klüp, aylarca süren gürültülü münakaşalardan sonra birinci kümeye geçiyor ve sarı — kırmızı renklerle süslü formasile Galatasarayın karşısına çıkıyordu. Vakıa Güneş takımında henüz Galatasaraydan ayrılan oyuncular (cezalarını doldurmadıkları için) yoktu. Bununla beraber bu karşılaşma gene bütün hususiyetini ve orijinalitesini kaybetmiyordu. Güneş takımı asıl kadrosunu çıkaramamakla beraber lik maçlarına iyi başlamıştı.

Genç ve az tanınmış oyuncular dan mürekkepti amma iyi yetiştirilmiş kanaatini verecek notlar alıyordu. Bu genç oyuncular, asıllarında Galatasaraylı olmdıkları için, ateşli bir oyun çıkarabilirler, sinirlenmezler ve koca Galatasarayı zorlu bir oyun karşısında bırakabilirlerdi. Münakaşa, dedikodu haftalardanberi sürüyordu.

* * *

Galatasaray tribünü maçın başlıyacağı dakikalarda görülmemiş bir heyecan içinde çalkanıyordu. "re re re.. ra ra ra.. Galatasaray Galatasaray cim bom bom!,, parulasını bile ikinci plânda bırakacak yenilikler vardı: Sapsarı ayvalar!

Galatasaraylılar Güneşe karşı "ayva" sözünü, hattâ bizzat ayvayı niçin karşı tutuyorlardı, bununla ne demek istiyorlardı? Bir kaç kişiye sordum. Bazıları gülerek başını salladı. Birisi ateşli ateşli:

— Renklerinden ötürü.. Şeklinde bir cevap verdi. Gene anlamadım!

Bu arada ellerde yanyana getirilince "Galatasaray" kelimesini tamamlıyan renkli harfler açılıp kapanıyor, sahaya ayvalar atılıyor, bin genç ağızdan çıkan bilhassa hazırlanmış şarkılar söyleniyordu. Bu arada vah falana.. vah flâna şeklinde lüzumsuz galagalalar da işitiliyordu.

Bu görülmemiş ses fırtınasının yarattığı hava içinde muhakkak ki göze, kulağa hoş gelmiyen çirkin gelen taraflar vardı. Bununla beraber, heveti umumiye, Galatasaray gençliğinin birlik ve ateşini göstermesi itibarile, bir heyecan ifadesi olmak itibarile dikkate değerdi ve güzeldi.

* * *

Sahaya evvelâ Güneş takımı çıktı ve Galatasaray tribününün uğultuları, ayak takırtılarile karşılandı. Galasaraylılar ise, denilebilir ki, bugünkü kadar şevk ve heyecanla hemen hiç karşılanmamışlardı.

Bu zorlu maçı Bay Nuri idare edecekti. Galatasaray takımında Necdet ve Münevver gene yoktu. Takım şöyle kurulmuştu: Avni — Lûtfi, Osman — Fahir, Nihat, Kadri — Danyal, Fazıl, Gündüz, Salâhaddin, Mehmet Salim.

* * *

Maç hakkında uzun tafsilât vermiyeceğim. Bununla beraber, maçın dörtte üçünün umulduğundan güzel olduğunu söyliyeceğim. Evvelâ Güneş takımı 2 — 6 yenilmesine rağmen değerini isbat etmiştir. Bu kadar aleyhte tezahürat önünde maç yapmak, oyun göstermek kolay şey değildir. Bununla beraber klâs farkı bariz şekilde kendini göstermişti. Galatasarayın bilhassa birinci devrede sinirsiz, temkinli, hesaplı oyunu fert itibarile olduğu kadar takım itibarile de rakibinin bugünkü takımından bir hayli yüksek olduğunu meydana koymuştu.

Bu devrede Galatasaray üç gol çıkarmış, oyunun dörtte üçü Güneş sahasında oynanmış ve Güneşliler çok favl yapmışlardır.

İkinci devrede Galatasaray gene üstünlüğünü muhafaza etmekle beraber lüzumsuz bir fanteziye kapılmış, derece derece sinirlenerek favllü bir oyuna sapmıştır. Devrenin baş taraflarında sakatlanan bir oyuncuları yüzünden Güneş sahasında on kişi kalmış, devre sonlarına doğru Kadrinin, Danyalin hakem tarafından çıkarılması, Nihadin sakatlanarak kendi kendine oyundan çıkması yüzünden Galatasaray takımı da sekiz kişiye inmiştir.

Galatasaray bu devrede de üç gol çıkararak sayılarını altıya iblâğ etmiş, bunun karşılığı iki gol yemiştir. Birisinde Osman lüzumsuz bir penaltıya sebebiyet vererek Güneşlilere bir sayı kazandırmış, ikincisinde Galatasaray kalesine atılan bir frikik ayaklar arasından geçerek kaleye girmiştir.

* * *

Galatasaray takımı ikinci devrede lüzumsuz sinirlenmeye kapılarak favllü oyuna sapmasaydı sayılarını muhakkak daha arttırabilirdi. Fakat sahaya hâkim olan hava muhakkak ki ovunculları da kendinden geçiriyordu. Bay Nuri maçı bastan sona kadar muvaffakiyetle idare etmis sayılabilir.

* * *

Maçtan sonra Galatasaraylılar arasında asabına en ziyade hâkim tanınanların bile sevinçten ağladıklarını iddia edenler çoktu. Galatasaylı genclerden bir kısmının staddan cıktıktan sonra Güneş klübü önüne giderek tezahüratta bulundukları fener alayı yapmak istedikleri de söyleniyordu.

* *

Diğer maçlar

Diğer maçların verdikleri neticeler şunlardır:

Taksimde Anadoluhisarı, Haliç takımına 0 — 3 yenilmiştir. Vefa — Süleymaniye maçı da 3 — 3 berabere bitmiştir.

Kadıköyünde Beylerbeyliler üstün bir oyunla kuvvetli rakipleri Kasımpaşayı 2—0 yenmişler, Fenerbahçe de Anadolu takımını 0 — 8 yenmeye muvaffak olmuştur. aShanın fazla çamurlu olması oyunun zevkini bozmuştur. Birinci devre 4 — 0 bitmiş, ikinci devrede Fenerliler biraz gevşemekle beraber dört sayı daha kazanmışlardır. Bu sayılardan birisi bizzat Anadolulular tarafından kendi kalelerine atılmıştır.

Burada son maç İstanbulsporla Eyüp arasında oynanmış, birinci devrenin 2 — 0 İstanbulspor lehine bitmesine rağmen maç 3 — 3 berabere bitmiştir. Eyüp sırasile üç gol atarak üstün bir vaziyete geçmiş, İstanbulspor ancak bundan sonra bir sayı çıkararak beraberlik temin etmiştir. Genç Eyüp takımını tebrik etmek lâzımdır.

Şeref stadında Altmordu — Karagümrüğü 1 — 0, Beşiktaş Beykozu 0 — 6, Topkapı da Hilâli 0 — 3 yenmiştir.

Güreş şampiyonası neticeleri

İstanbul güreş şampiyonasına bugün de devam edilmiş ve iki haftadır süren bu müsabakalar bugün sona ermiştir.

Sonuçlar şöyledir:

56 kiloda: Birinci; Fevzi (Güneş), ikinci; Emanuel (Güneş), üçüncü; Ekrem (Topkapı).

61 kiloda: Birinci; Ömer (Güneş), iikncir Ömer (Haliç), üçüncü; Zeki (Güneş).

66 kiloda- Birinci; Yaşar (Güneş), ikinci; Tefvik (Güneş), üçüncü; Yorgi (Güneş).

72 kiloda: Birinci; Saim (Güneş), ikinci; Ali (Güneş), üçüncü; aPnayot (Beşiktaş).

79 kiloda: Birinci; Rızık (Güneş), ikinci; Hasip (Haliç), üçüncü; Mehmet Ali (Güneş).

87 kiloda: Birinci; Mustafa (Güneş), ikinci; Zühtü (Güneş).

Ağır: Birinci; Miço (Güneş), ikinci Kemal (Güneş).

Puvan hesabile: 31 puvanla Güneş bütün sikletlerde birinci, dört puvanla Haliç ikinci, 3 puvanla Kasımpaşa üçüncü oldular. Beşiktaş ve Topkapı birer puvan almışlardır.

Hikâye

Bizans Tahtında köstekli Ayaklar!

Tarihi hikâye:

Bizans imparatoru Niceforun düşmanları onu nankörlükle, cimrilikle, ve münafıklıkla ittiham ediyorlardı. Bu adam dilediği gözlerinden yaş akıtır, ve bunlarla hoş görülmeyen bir şeyi de istemeyerek yaptığını isbat etmek isterdi.

Niceforun tahtına oturmasından kısa bir zaman sonra kendine karşı ayaklanmak isteyen Generallerinden biri, genç üç zabitle birlikte, Antakyaya gitti ve orada bir kulübecikte yaşayan bir evliya ile konuşmak ve onun ne düşündüğünü anlamak istedi.

General, evliyanın kulübesine tek başına girdi ve başı yere eğilmiş bir halde çıktı. Evliya ona bir ihtilâle önder olmaktan vazgeçmeyi söylemişti. Çünkü bu işe girişirse muvaffakiyetsiz liğe uğrıyacak, üstelik gözlerine de mil çekilecekti. Generalin atma bindiği sırada evliya kulübesinden çıkarak onu durdurdu ve kulübesinin eşiğinden üç genç zabite işaret ederek,

— Bunların ikisi, dedi, imparator olacaklar, üçüncüye gelince o da imparatorluk tahtına göz dikecek, fakat yuvarlanacak!

Bütün bu gençler, savaş alanında kendilerini tanıtmış çocuklardı. Başka bir meziyetleri yoktu. Biri kısa boylu, kaba sesli, kıvırcık saçlı Leo idi. Ve ermeni idi. İkincisi kekeme Mişeldi. Frikyeli idi. O da kaba saba, katı yürekli bir gençti. Bunların ikisinden de yaşlı olan Toma daha terbiyeli olmakla beraber İslâv bir adamdı ve Mişel daha şimdiden rakipti.

General, evliyaya küfür ederek yola koyuldu ve bir isyanın başına geçerek imparatorluk tahtına yükselmek istedi. Fakat teşebbüs boşa gitmişti. General yakalanmış, malları müsadere edildikten sonra bir manastıra atılmış ve günün birinde manastırı basan bir çete onun gözlerine mil çekmişti.

İmparator Nilefor, onun gözlerine mil çekildiğini haber aldığı zaman ağlayıp sızlamış, bir hafta yatak odasından çıkmıyarak güya keder etmiş, fakat herkes onun bu adamı kör ettiğine inanmaktan şaşmamıştı. İsyan sırasında Toma, Generalile beraber hareket ettiği için sürülmüş, Mişel ile Leo imparatorun tarafına geçtikleri için İstanbulda, mevki ve saray sahibi olmuşlardı.

On yıl geçmeden Leo tahta oturdu. Niceforu Bulgar kralı muharebede öldürmüş ve kafa tasile şarap içmişti. Gerçi Niceforun bir oğlu ile bir damadı vardı. Fakat ikisi de Bizans tahtına sahip olamadılar ve Leo bunlara karşı kiyam ederek Bizans halkının gösterileri içinde bir gün İstanbula girdi. Leo, saray kapısının önünde sırtındaki kıpkırmızı saltanat hil'atini arkadaşı Mişele taşıttı ve daha sonra Mişelin eteklerine bastığını hissetti.

Leo tahta çıktıktan sonra sürgün yaşayan arkadaşı Tomayı da İstanbula getirtti.

Bunların ikisi de uslu oturamadılar. Toma bir ihtilâl çıkarmış ve Mişel ona yardım etmişti. İlk önce Leo bunların hareketlerine göz yumdu ve ikisini de yola getirmeğe çalıştı. Görünüşte ikisi de uslanmışlardı. Fakat 820 yılının paskalya arefesinde imparator Leoya yeni bir suikast haber verildi. Ve bu suikastin Mişel tarafından hazırlandığı gösterildi. İmparatorun kendisi tahkikata nezaret ediyordu. Tahkikat, işi bütün çıplaklığiyle ortaya çıkarmış ve Mişel de nihayet hakikati itiraf etmişti. İmparator fena halde kızdığı için müthiş bir hüküm verdi. Hain imparator saraylarının hamamlarını ısıtan külhana, diri diri atılacaktı!

İmparotrun kendisi de, bu arkadaşı da emsalsiz adamdılar. İkisi de, harp sahnalarında yetişmişlerdi.

Yerine göre ötekinin aldığı ceza, hakdı. Fakat Leonun karısı bu haberi alır almaz koştu. Kendisi dindar ve mütevazi bir kadındı. Leonun imparatoriçesi Teodosyo ayak kaplarını bile ayağına geçirmeden adâlet odasına girdi ve kocasına yalvardı

— Yarın paskalya günüdür. Hiç olmazsa bu ağır cezayı paskalyadan sonraya bırak! Yoksa paskalya gününe kanlı ellerle girmiş olursun!

İmparator bir lâhza düşündükten sonra imparatoriçeye cevap verdi:

— Kadın! Dedi, sen benim hayatımı düşünüyorsun! Fakat varlığımı tehlikeye atıyorsun. Sen de, ben de, çocuklarımız da neler olacağını göreceğiz...

Leo, eski arkadaşı Mişelin canını yirmi dört saat bağışlamayı kabul etti ve onun son itiraflarını yapması için bir papasın kendisine gönderilmesini emretti.

Mişel, kösteklenmiş ayaklarile saray hademesinin dairesine atıldı. ve ayaklarındaki kösteklerin anahtarını imparatorun kendisi aldı.

Geceleyin imparatorun gözüne uyku girmediği için kalktı ve esir dostunun yanına gitti. Mişel, muhafızın yatağında, muhafız da yerde uyuyorlardı. İmparator yaklaştı ve elini eski silâh arkadaşının kalbi üzerine koydu. Mişel kımıldamadı ve kalbi, masum bir adam kalbi gibi rahat rahat çarpıyordu. Leo, tacına göz diken hain arkadaşına ve onun sadakatsiz muhafızına karşı yumruklarını sıkarak sessizce çekildi. Fakat odada da Mişele hizmet eden bir çocuk da yatıyordu. Çocuk uyanmış, sesinden

çıkarmadan olan biteni görmüş, sonra Mişel ile muhafızını uykularından uyandırarak her şeyini anlatmıştı.

Çocuk gerçi imparatoru tanıyamamıştı, fakat ayaklarındaki kırmızı ayak kapları gördüğü için Mişel ile muhafızı onun kim olduğunu anlamakta gecikmemişlerdi.

Muhafız hayatının tehlikeye girdiğini anlıyordu. Derhal Mişele yanaşarak:

— Seninle beraberim. İstediğini emret, yaparım! Dedi.

Mişel, muhafızı bütün arkadaşlarına gönderdi ve onlara şu bir çift sözü bildirdi:

— Beni kurtarmazsanız ben de topunuzu ele veririm!

Paskalya günü yapılacak ruhani törene bütün kiliselerin maiyetleri iştirâk ederlerdi. Bu defa da öyle oldu ve törene bunları her zamandan daha fazla iştirâk ettikleri görüldü. İmparator ile babası tören yerine ayinin başlaması için seslerini yükselttikleri zaman Kilise maiyetlerinin hemen üzerlerine atıldıklarını hayretle gördüler.

Meğer Mişelin taraftarları bu kılığa girerek sarayı işgal etmişlerdi. Kılıçlarını, hançerlerini çeken hasimler ermeni imparatorun üzerine atılmışlar, imparatoru koca bir Haci mehrabın üzerinden yakalıyarak kendini müdafaa etmek istemiş, yıldırım süratile bir birini takip eden darbeler haçı parçalamış, haçın son parçasile birlikte imparatorun kolu da yere yuvarlanmış, yere düşen imparator bir sürü kılıç ve hançer darbelerile can vermişti.

Suikastçiler bu işi bitirdikten sonra hademe dairesine koşarak Mişeli getirdiler ve derhal imparator ilân ettiler. Kekeme Mişel, tahta oturduğu zaman, ayaklarındaki zincirler hâlâ çözülmemişti.

Fakat Mişel tahta oturduğu ve imparator olduğu halde arkadaşı Toma onu tanımak ismedi ve sekisen bin Barbarın başına geçerek üç yıl onu tehdit etti. Kekeme Mişel sonunda bu arkadaşını da ele geçirdi ve onu bir hayvan gibi kesti.

Antakyalı evliyanın bütün dedikleri doğru çıkmıştı!

Ö.R. DOĞRUL

Zonguldakta Sömikok fabrikamızın faydaları

Piyasada Türk antrasitine karşı çok fazla istek var

Zonguldakta Sömikok fabrikasının Cuma günü, Başvekil İsmet İnönü tarafından açılacağını haber vermiştik. Bu fabrikamız birkaç aydanberi işlemekte ve piyasaya mal vermektedir. Piyasada, Türk antrasitine karşı çok fazla istek vardır.

Bunun sebebi evsafının iyi oluşundan ileri gelmektedir. Fabrikada, bir metre mikâbı kömürden, 550 kilo Türk antrasiti çıkarılmaktadır.

Bundan başka fabrikada sun'î benzin, benzol, gibi kimyevî maddeler de istihsal edilmektedir.

Zonguldak Sömikok fabrikasının muhtelif sahalar üzerine olan tesirlerini şu suretle izah edebiliriz:

Şimdiye kadar, Zonguldak havzası kömürlerinde yalnız, fabrikalarda, demiryollarında, vapurlarda istifade edilirdi. Zengin bir kömür havzasına sahip olduğumuz halde, sobalarda yakmak için dışardan İngiliz antrasiti getirtiyorduk. Bu yüzden dışarıya her sene bir milyondan fazla para veriyorduk. Piyasada ecnebi kömürü getiren tüccar, Zonguldak kömüründen antrasit yapılamıyacağı kanaatindeydiler, son kurulan fabrika bu kanaati ortadan kaldırmıştır. Yapılan tecrübelerden Türk antrasitindeki kül miktarının ancak yüzde 12 yi bulduğu anlaşılmıştır.

Yukarda yazdığımız gibi, İstanbula 125 mil mesafede zengin bir kömür havzası olduğu halde her sene kış mevsiminde, burada odun ihtikârı, odun meselesiyle karşılaşıyorduk.

Zonguldak kömürüne bir şekil vererek, sobalarda yakmaş imkânını bulamıyorduk. Bu imkânsızlık, bize yakacak ihtiyacımızın ormanlardan temin edilmesine sebebiyet veriyordu. Sömikok fabrikası ilerde piyasanın bütün ihtiyaçlarını temin ederse, herkes bu kömürü kullanacak, bu suretle odun meselesi eski ehemmiyetini kaybedecektir.

Türkiye ormancılığının inkişafı, ve ormanların baltadan kurtulması için ortaya atılan fikirler arasında bu da vardı.

Sömikok fabrikasında 1500 amele iş bulmuştur. Bu, memleket için, yeni bir iş sahasıdır. Fabrika yüzünden Zonguldak havzasında, kömür istihsalâtı ve bu yüzden amele miktarı da artacaktır.

Bütün bunları yazarken, Türk antrasiti fiatlerinin, ileride piyasaya daha ucuza verilmesi de beklenmektedir.

Sömikok fiati piyasada 22 liradır. Fabrika yeni kurulduğu için, masrafları fazladır. Fakat yakın zamanda, fiatin ineceği muhakaktır.

Matbaamıza Gelen Eserler.

Yarım Ay

20 numarası, kapağında genç yazıcı Cahit Uçuğun üç renkli bir resmile çıkmıştır.

Bu sayıda Cahit Uçuğun (Dikenli çit) romanile, Cemal Atacın (O, bir günahkâr değildi) romanı tefrika edilmeğe başlanmıştır. Bundan başka Mahmut Yesarinin, Cahit Uçuğun, Muzaffer Kaptanoğlunun güzel birer hikâyesi, Nurullah Ata, Salih Münir, Habil Âdem, Niyazi Acunun yazıları vardır. Tavsiye ederiz.

TOPLANTILAR

* İstanbul Tüberküloz cemiyeti, birinci kânunun dördüncü çarşamba günü saat 18,30 da (Etibba odasında) aylık toplantısını yapacaktır.

Göz Hekimi
Dr. Şükru Ertan
Babıâli, Ankara caddesi No 64
Telefon: 22566
Salı günleri meccanendir.

Aradığım Kadın?

Aşk, Macera ve Hayat Romanı

Yazan : **Kadircan Kaflı** — **Bölem : 63**

Kapı vuruldu.

Onu bıraktım.

— Giriniz!..

Dedim.

Kapı açıldı ve Ahmet Bey her zamanki gibi gülümseyen bir yüzle içeri girdi. Bizi beraber görünce:

— Rahatsız etmeyim?..

Dedi.

Yüzünde o gün başka bir mana vardı. Sanki şöyle diyordu:

— Her şeyi biliyorum ve hoşuma gidiyor...

Ona büyük bir saygı ile yer gösterdim.

Oturdu.

Ben de karyolanın kenarına iliştim.

Leylâ çıkmak için davrandı. Ona, kalmasını işaret ettim. Çünkü bu işi artık bitirmek istiyordum.

Fakat ilk bakışta nereden başlıyacağımı, ona nasıl açacağımı bir türlü kestiremiyordum.

Odada tam bir sessizlik vardı.

Bundan bizi genç Ahmet Bey kurtardı. Bana bakarak:

— Gitmek için henüz karar vermediniz mi?

Diye sordu.

— Henüz kararvermedim, üstat..

— Neyi bekliyorsunuz? Bunda düşünecek bir şey göremiyorum ben..

— Yalnız gitmek istemiyorum da..

Sanki benim sözümü bekliyordu. Hemen cevap verdi:

— Leylâyı alırsanız kendinizi sigorta etmiş olursunuz.

Gülümsüyordu.

Leylâ kapıya döndü. Gidecekti.

Ahmet Bey ayağa kalktı. Onun omuzuna dokunarak koltuğa oturttu.

— Neden gitmiyorsunuz?

Diye sordu.

Ben her şeyi kısaca anlattım.

— Leylânın hakkı var. Fakat bu işte başka türlü olamaz.

Dedi.

Sonra biraz düşündü.

Bu sefer Leylâya döndü:

— Sana,Ferit B. le gitmek şartile 3 ay izin var. Daha doğrusu buna izin de denemez. Vazife ile gitmektir. Bana da kocanızın ve babanızın adresini bırakın Trabzonda tanınmış bir doktor arkadaşım var. Benim yaşımda hatırlı bir adam... Onunla mektuplaşır ve kurtulmanız için çalışırım. Muvaffak olacağıma eminim... Çünkü sizin gibi evli bir kadının böyle başka bir adamla uzun bir yolculuğa çıkması bile boşanması için yetecek bir sebeptir. Kocanız daha çok inat edemez. Eğer inat ederse, işin içinden kolaylıkla sıyrılmak çaresi de var. "Hasta bakıcıdır. Hastasının yanında vazife ile gitti.,, deriz. Nasıl, iyi değil mi?

Leylâ birtürlü karar veremiyor:

— Fakat nasıl olur? Buna inanırlar mı? Ne derler sonra?..

Diye heyecanla kekeliyordu.

— Olmaz!..

Demediğine göre bu işi gönülden istediğini bir kere daha ve son defa söylemiş bulunuyordu.

Bu hal Ahmet Beyin hoşuna gitmişti.

İşin böyle olması için genç kadını kandırmağa çalışıyor ve cevap veriyordu:

— Ne derlerse desinler... "İt ürür, kervan yürür...,, kanunlarımızı âdetlerimizi putlaştırmak niçin Onları biz kurduk ve lâzım oldukları için kurduk. İhtiyaç kalmayınca, hele bu işte olduğu gibi zararlı olunca elbet çiğner geçeriz.

Tabiî benim gibi düşünüyor ve söylüyordu.

Leylânın elinden tuttu.

Benim elimi de aldı.

Ellerimizi birleştirdi. Birdenbire bir baba gibi candan bir sesle dedi ki:

— Oğlum, Ferit... Hemen şimdi git, pasaportunuzu çıkart. İskenderiye için iki de bilet al. Hazırlığınızı yapın ve ilk vapurla yola çıkın. Eğer seni yalnız gönderirsem merak ederdim. Fakat şimdi kalbim rahattır. Ben buradaki işinizi bitirir, Leylânın boş kâğıdını alır almaz size telgrafla haber veririm.

Eğer bu haberi alamıyacak olursam Mısırdan hiç dönmemeyi de göze almış bulunuyordum. Mesleğim dünyanın her yerinde geçen bir meslekti. Hayatımı nerede olsa kazanırdım.

* * *

Leylâya her şeyin hazır olduğunu ve gideceğimiz günü haber verdiğim zaman sevindi.

Fakat sevincini bir türlü olduğu gibi açığa vuramıyordu.

— Ben şimdi geliyorum.

Diye gitti.

İki dakika sonra döndü.

İçinde yirmi beş otuz tane altınla bir kaç gümüş mecidiye ve çeyrek bulunan avucunu bana uzattı:

— Bunlar benim bir yıllık aylıklarım... Harcarız.

Dedi.

— Bende var.. Bunlara ihtiyaç yok. Sakla, sende dursun..

— Hayır.. Daha çok olaydı onları da verecektim. Alın, siz alın.. Mademki iki arkadaş gibi gidiyoruz. Böyle birbirimize daha yakın oluruz.

Bunları söylerken ne kadar uysal ve sevimli idi. Kendisini güzel bir akıntıya bırakmış gibiydi.

* * *

(Mesajeri Maritim) vapurlarından birinde ve birinci mevki salonunda yız.

Leylâ beni dışarı çıkarmıyor:

— Hava sert, üşürsün..

Diyor.

Bir kuzu gibi onu dinliyor ve dediklerini yapıyordum.

Pencereden bakıyorum:

Solda adalar... Denize abanan kocaman ve kara bulutlar gibi.. Arkamızda köhne bir şehir... Yalnız bir şehir değil, boş geçen, üzüntülü ve hasta bir hayat... Bütün bir gençlik.. Fakat önde, önümüzde geniş ve mavi bir ufuk... Dalgalı, köpüklü ve arzularını haykıran, zincire gelmiyen bir aşk gibi coşkun olan deniz..

(Arkası var)

Paris Romanın cevabını bekliyor

(Üstyanı Birincide)

Zira Fransanın tevdi etmiş olduğu sulh programına Bay Mussolininin bugünlerde cevap vermesi beklenilmektedir.

Dış işleri bakanlığı eksperlerinden Bay Petersonun İtalyanın mukabil tekliflerini beklemek ve onları Fransız — İngiliz programı ile mukayese etmek üzere Pariste kalmak emrini almış olduğu haber verilmektedir.

Bay Laval ile Sir Samuel Hoarm bu ayın on ikisinde Cenevrede müzakere mevzuu teşkil edecek olan petrol üzerine ambargo konulması meselesi ile İtalyanın asgarî sulh şartları meselesinde müşterek bir hattı hareket tesbit etmek üzere yakında görüşecekleri ümit edilmektedir.

Bazı çevenler Cenevredeki zecrî tedbirler komitesinin — hattâ petrol üzerine ambargo konulmasının kabul edilmesi takdirinde dahi — diplomatik müzakerelerin seyrini takip edebilmesi için bu ambargonun tatbikini tehir edebileceği fikrindedir.

FRANSA BİR AN ÖNCE SULH YAPILMASINI İSTİYOR

Paris, 1 (A.A.) — Fransız mehafili, İtalyanın, petrol ambargosunu hasmane değil de gayri dostane telâkki edeceği hakkında vermiş olduğu izahattan memnun görünüyorlar.

Bununla beraber, Fransa hükûmeti anlaşmazlığın hududunu daraltmağa ve eğer mümkün olabilirse petrola ambargo konmasının önüne geçmeğe çalışmaktadır.

Fransa hükûmeti, Fransız ve İngiliz eksperleri arasında cereyan eden müzakerelerin, kabul edilir mahiyette tekliflerin tanzimini kolaylaştırmak için, tesri edilmesini istemektedir.

Tam bir anlaşma hasıl olur olmaz M. Peterson Londraya dönecektir.

Haber verildiğine göre, eksperler, geçen Teşrinievvelde hazırlanıp, fakat İtalya, Habeşistan ve Milletler cemiyetini tatmin edemiyecek görüldüğü için vazgeçilen tekliflerin hemen tıpkısını hazırlamıştır.

Bu teklifler arasında, İtalyaya bazı toprakların ve ezcümle Ogadenin terkedilmesine karşılık Habeşistana deniz üzerinde bir mahreç verilmesinin düşünülmüş olması muhtemeldir.

Orta Habeşistanla, kenar bölgeler arasında her hangi bir farkın gözetilmesi, gerek Habeş imparatorunun ve gerek Milletler cemiyetinin muhalefetiyle karşılaşacaktır. Tiğrenin İtalyaya terki de ayni muhalefete uğrayacaktır.

Tasarlanan plânda, Milletler cemiyetinin kontrolu altında bir yardım mukavelesinin akdi de dahildir.

Bütün noktayi nazarları hesaba katmış olmak için, Fransa, İtalyan plânını sabırsızlıkla beklemektedir. Plânın neden ibaret olduğu anlaşılınca, hâl ümitleri çoğalacak ve belki de petrola ambargo koymak meselesi de sonraya bırakılacaktır. Ancak İtalyan tekliflerinin, ambargoyu derhal ilân etmek ihtimali bulunan on sekizler komitesinin toplantısından önce bildirmiş olması şarttır.

büslerini tesri etmek ve Sir Hoar ile bir an evvel buluşmak arzusundadır.

İTALYADA ESRARENGİZ SÜEL HAREKETLER

Paris, 1 (A.A.) — Son zamanlarda İtalyada yapılmış olan esrarengiz süel hareketler hakkında itimada değer bir kaynaktan aşağıdaki izahat verilmektedir:

Bütün Alp bölgelerinde bulunan kıtaların yani son manevralar münasebetiyle Brenner'de tahşid edilmiş olan 500.000 e yakın askerin kış garnizonlarına gönderilmesi zarurî idi. Brennerde kış mevsiminin çok sert olduğu ve bu kıtalardan bazılarının orada hüküm sürmekte olan soğuğa öyle kolay kolay mukavemet edemiyeceği kaydedilmektedir. Diğer taraftan, Fransa hududunda İtalyanlar tarafından anormal asker tahşidi yapılmış olduğuna dair hiç bir haber yoktur.

PETROL AMBARGOSU VE FRANSIZ GAZETELERİ

Paris, 1 (A.A.) — Bu sabahki Paris gazeteleri, petrol üzerine konulacak ambargonun vahim sonuçlarını ehemmiyetle kaydetmekte ve böyle bir karar almadan evvel uzlaştırma gayretlerini arttırmak lâzım geldiğinden bahselemektedirler.

Petit Parisien, yazıyor: İtalyanın Cenevredeki teşebbüsü hasmane bir hareketten bahsetmemektedir. Böyle bir şey, bilhassa tehditkâr ihtimallere yol açacak idi. Ancak petrol üzerine ambargo konulması projesi, ciddî kaygular uyandırmaktan halî kalmamaktadır. Zecrî tedbirleri tatbik eden devletler payitahtları, 12 Kânunuevvelde bir tünele dalınılacağını ve bu tünelin çıkışının görülemiyeceğini anlamaktadırlar. Binaenaleyh on beş günlük mühleti tekrar sulh müzakerelerine girişmek için kullanmak istemek suretindeki temayül artar gibi görünmektedir.

Petit Journal yazıyor:

Dünkü gün, muhitte son günlerin bedbinliğine nazaran büyük bir salâh görülmüştür. Fransız — İngiliz mütehassıslarının sarfetmekte oldukları mesainin sonuçları hakkında hüküm sürmekte olan kararsızlığa rağmen İngiltere dış işleri bakanlığı Habeş servisleri şefi Bay Petersonun Fransadaki oturmasının uzatılması dostane bir sureti tesviyeye müteallik hiç olmazsa teknik bir proje vücude getirmek hususundaki müşterek arzuları göstermektedir.

Romada sükûn ve soğukkanlılık hüküm sürmekte devam ediyor. Şu hale nazaran çok vahim hâdiseler çıkmadan evvel bir hal sureti bulunacağı ümit edilebilir.

Echo de Paris gazetesinden:

Bay Mussoliniyi ve İtalyanları yeise, ümitsizliğe düşürmek zarurî midir?. Ne sebebe mebni işleri tacil etmeli? İtalya, tehditlerini ika edemez ise de onun devamlı ve inhilâl kabul etmez bir kin ve infial beslemesinden ve bu hislerin er veya geç en yakın komşusuna karşı kendisini göstermesinden korkmak gerektir. Devletler, Amerikanın ambargonun boş bir teşebbüs olmaması için lâzım olan şartları tamamiyle tahakkuk ettirmesini milletler cemiyeti misakını ihlâl etmeksizin bekliyebilirler. Bu suretle kazanılacak olan zaman sulhperverane görüşmelere

Sosyalist Populaire gazetesinden:

İtalyanın tedbirlerinden hiçbiri ikaına başlanılacak gibi görünmemektedir. Bay Mussolini, harpteki şantajını değiştirmeğe kalkışmamalıdır. Zira mütesanit olan Avrupa — zecrî tedbirleri tatbik eden devletlerden biri Milletler cemiyeti mukavelenamesine sadakatinden dolayı tecavüze uğrayacak olursa — Düçeye karşı harp edecektir.

PETROL AMBARGOSUNUN YAPACAĞI AKSÜLÂMEL

Paris, 1 (A.A.) — Dış işleri bakanlığı adına söz söylemeğe salâhiyetli olan bir zat, dün Bay Laval ile Bay Cerutti arasında yapılan görüşmeler hakkında beyanatta bulunmaktan imtina etmiştir. Bununla beraber bu görüşmenin bizzat İtalyan sefirinin talebi üzerine vaki olduğu ve sefirin Fransız başbakanına petrol üzerine konulacak bir ambargonun Romada husule getireceği şiddetli aksülâmelden bahsetmiş bulunduğu kaydedilmektedir.

AMBARGO VİYANA VE PEŞTEDE ENDİŞE UYANDIRIYOR

Viyana, 1 (A.A.) — Havas Ajansının Viyanadaki diplomatik aytarı, Avusturya — Macaristan çevenlerinin İtalyaya karşı tatbik edilen zecrî tedbirlerin şiddetlendirilmesi ihtimali karşısında endişe duymakta olduklarını bildirmektedir. Mumaileyh, Bay Gömbös ile Bay Kanyanın Viyana seyahatlerinin bu mesele ile alâkadar olduğunu ilâve etmektedir.

ULUSLAR KURUMU BİR TEŞRİH SALONU İMİŞ

Roma, 1 (A.A.) — Bay Mussolini, Venedik sarayında büyük harp ölülerinin dul karılarını ve annelerini kabul etmiş ve bu kabul sırasında bir söylev vermiştir. Düçe, bu söylevinde zecrî tedbirlerin İtalyayı müteessir etmediğini çünkü İtalyanın sanıldığından çok daha fazla kaynaklara malik bulunduğunu söylemiştir.

Bay Mussolini, şöyle demiştir: Zecrî tedbirlerin İtalyayı müteessir eden tarafı, manevî cihetidir.

Düçe, Cenevreyi, İtalyanın üzerinde merhametsizce diri diri teşrih ameliyesi yapılmakta olan bir anatomi salonuna benzetmiştir.

HABEŞİSTAN NAMINA AMERİKAYA GİDENLER

Londra, 1 (A.A.) — Bay Rickett'den evvel Habeşistanda bir petrol imtiyazı almış olduğunu söyliyen Bay Chertok ile Londra Habeşistan sefareti kâtiplerinden Bay Zafire Cumartesi günü Amerikaya gideceklerdir.

Bu iki zata Addissababa hükûmeti tarafından hususî bir vazife verilmiştir.

Uhdesindeki imtiyaz hakkında sorulan bir suale cevaben Chertok, iki ay sonra işletmeye başlıyacağını ümit etmekte bulunduğunu söylemiştir. Mumaileyh. bu imtiyaz sahasının Habeşistanın Londra elçisi Doktor Martinin malı ve 15.000 mil murabbaında olduğunu ve muhasamat bölgeleri dışında bulunduğunu ilâve etmiştir.

FRANSA HUDUDUNDA İTALYAN ASKERLERİ

Roma, 1 (A.A.) — Salâhiyetli çevenler, Fransa hududunda askerî kıtaatın bir takım hareketler yapmış olduğuna dair olan haber-

Diyarbekir

(Üstyanı Birincide)

Ulu camii ileri sürüyorlar. Bu iddiada biraz mübalâğa olsa bile yine büyük bir hakikat vardır. Bunun için atrihinin eskiliği ile hususî bir kıymeti olan Diyarbekir demiryolu ile garp vilâyetlerine bağlandıktan sonra Türkiye için bir turist şehri olmuş demektir. Her halde Diyarbekire demiryolu ile gidecek seyyahlar bu şehri gördükten sonra zahmetlerinin boşa gitmediğini teslim edeceklerdir.

Bununla beraber bu en eski Türk şehri içinde cumuriyet idaresinin daima yeniliğe ve iyiliğe doğru giden hareket hamleleri daha ilk bakışta göze çarpıyor. Evvelce çamurdan geçilmiyen sokaklar belediyenin himmeti ile tanzim edilmiş olduğu gibi eskiden sızıntılarını kesmek için künklerinin iiçeresine hayvan tersi atılan su yerine demir borular içerisinde şehire temiz su getirmiş bulunuyor.

Hattı işlemeğe açmak için Diyarbekire giden Ali Çetinkaya ile davetlileri şerefine belediye tarafından ordu evinde bir akşam şöleni verilmişti. Bu şölende halkevi tarafından teşkil edilmiş olan orkestra takımı büyük bir muvaffakiyet ile çaldı. O kadar ki hemen herkes bu güzel musikinin ilâhî tesirleri altında kendilerinin Diyarbekirde bulunduklarını adeta unutmuştu.

İsmet İnönü geçen yaz şark vilâyetlerine yaptığı seyahat esnasında Diyarbekire de uğramıştı. Sayın Başbakanımız şark vilâyetlerimizin kapısı demek olan Diyarbekirin ilerileme istidadını ve ihtiyacını gördüğü için belediyesine umumî müvazeneden yardım etmeğe karar vermişti. Önümüzdeki hazirandan sonra bu kararın tatbikine geçilince hiç şüphesiz Diyarbekirdeki bayındırlık eserleri birdenbire inkişafa başlıyacaktır.

Bir kaç yıl evvel Diyarbekir belediyesi şehrin inkişafına yol açmak için etrafını çeviren yüksek surları yıkmak lâzım geldiğini düşünmüş. Kalenin dağ kapı denilen yerinden yıkma ameliyesine girişmiş. Fakat beş, on metre genişliğinde bir parçayı yıktıktan sonra bu kararından vazgeçmiş. Çünkü bu yıkma tecrübesi o kadar pahalıya mal olmuştur ki belediye bu işi kendi kuvvetile başa çıkaramıyacağını anlamış. Belediyenin bu kararından vazgeçtiği sırada hükûmet tarafından da kalenin tarihî ehemmiyeti dolayısile yıkılması kat'iyyen doğru olamıyacağı mahalline bildirilmiş

Hakikat halde Diyarbekir kalesi İstanbul surlarına bile kıyas kabul etmiyecek bir derecede metanetini bugüne kadar muhafaza etmiştir. Kalenin üzerindeki yazılar ve işaretler başlı başına bir tetkik mevzuu olacak mahiyettedir. Bu işaretler arasında en mühimmi (Seni - Ben), yahut (Beni - Sen) burcu denilen yerdeki karşılıklı iki arslan ile bu arslanların arasındaki iki başlı kartal resimleridir. Resimler fevkalâde san'atkârane bir şekilde taş üzerine oyulmuştur. Eski bir rivayete göre gûya arslanların gözlerinin baktığı yerde bir define varmış! Bir de Dağkapı'nın sağ tarafındaki kale duvarı üzerinde muhtelif şekiller yanında (Hitler) in gamalı, yahut çengelli haç denilen işareti vardır. Yine bu işaret te şimdi Almanyanın resmî bayrağına geçen ve doğan güneş alâmeti olmak üzere izah edilen (Hitler) remzinin eski bir Türk kültür kaynağından geldiğini göstermektedir.

ASIM US

venler, hudutta yapılmış olduğu söylenilen hareketin Afrikaya gitmiş olan Assietta fırkası yerine birkaç tabur konulmuş olmasından ibaret bulunduğunu beyan etmektedirler.

AMERİKADAN İTALYAYA ÇELİK İHRACI

Vaşington, 1 (A.A.) — Tecim bakanlığının haber verdiğine göre, ilkteşrin ayında İtalyaya yapılan demir ve çelik ihracatı 1934 yılının 18,021 tonuna mukabil 44 bin 301 tona baliğ olmustur.

deler ihracatı 40.432 tonluktu.

Roma, 1 (A.A.) — Eski muhariplер birliğinin ulusal direktuvarı, bütün eski muhariplerin "Tesanüt sembolü olarak kıymetini kaybeden„ müttefikler madalyalarından vazgeçmelerine karar vermiştir.

Bu madalyalar faşist federasyonlarına teslim edilecektir.

İTALYADA YAĞ FABRİKASI

Roma, 1 (A.A.) — Bugün kabine toplanarak, Arnavutlukta çıkarılan madenî yağların imali için İtalyada bir fabrikanın tesis

BU GÜNKÜ RADYO PROGRAMI

BÜKREŞ: 364 m. — 13 — 15 Plâk ve haber sedvisi, 18 Slâv dans havaları. (Radyo orkestrası tarafından), **20 haberler, 20,15** Çocuk müziği, plâkları, 20,55 **sözler, 21,15 org** konseri (kiliseneden nakil), **22 kitaplara dair kritikler,** 22,10 Nikulesko tarafından şarkılar, 22,30 haberler, 22,45 kahvehaneden müzik nakili, 23,45 Fr. ve Almanca haberler.

VARŞOVA: 1339 m.— 16,30 salon triosu (Haydan, Mozart, Şubert, Malling v. s.), 17, 45 şen skeç. 18 konferans. 18,20 şarkılı solist konseri. 19,50 sözler, 19 Plâk (Fransız sen fonisi), 19,30 çocuklara, 19,40 **sözler. 19,45** plâk. 20 köylü sorgularına cevap. **v.s. 21** sü el program, 21,30 Leh şarkıları,. 21,45 Haberler, 22 leh müziği, 22,45 Edebiyat. 23,15 Lehar Sarauss popurisi, 24,05 dans müziği.

BUDAPEŞTE: 550 m. — 18 piyano konseri, 18,30 konferans. 19 Bela Balazs salon orkestrası (Keler, Dohnanyi, Lehar, Ofenbah), 20 Halk müziği, 20,30 **piyano, şarkı,** 21 "İnsanların trapedisi„ adlı dramatik piyes 23 haberler, 23,20 plâk. 24 Britanya otelinden çingene müziği.

VİYANA: 517 m. — 18 Konser akadesinden nakil, 18,20 plâk şarkılar, 18,50 **parazit** ile mücadele, 19,10 Burkland **saati** (Eisenstaddan nakil), 20,10 Franz Joseph heykeli, sözler, 20,40 sonradan bildirilecek, 21,15 yaylı sazlarla süel konser, 22 Buş kuartetl, 23 haberler, 23,10 Eğlenceli müzik (Notstand orkestrası). 23,50 sözler, 24,05 hafif müziğin devamı, 24,40 Carli Gaudrio cazı.

BERLİN: 358 m. — 18 Sopran muganniye ile radyo orkestrası. (Cimaroza, mozart, Rossini, Strauss v. s.) 19,30 sözler, 19,50 Marş ve operalardan parçalar, 20,40 aktüalite, 21,30 "Glückschmiede„ adlı müzikli radyo piyesi, 23 haberler, 23,25 bizi dinleyiniz, 23,40 piyano şarkı (Şubert).

Takvim	Pazartesi 2 I. Kânun / 6 Ramazan	Salı 3 I. Kânun / 7 Ramazan
Gün doğuşu	7 05	7,06
Gün batışı	16 41	16 41
Sabah namazı	6,08	6 10
Öğle namazı	12 02	12 03
İkindi namazı	14 28	14,28
Akşam namazı	16,41	16 41
Yatsı namazı	18 19	18,19
İmsak	5 19	5 19
Yılın geçen günleri	336	337
Yılın kalan günleri	30	29

İLÂN

Eyüp sulh hukuk ahkâmı şahsiye hâkimliğinden: 935/312.

Balatta Karabaş mahallesinde 205 numaralı evde sakine akıl hastalığına malûl bulunan Katina ile Nikoya ayni yerde sakin kardeşi Eleni vasi tayin edilmiş olduğundan keyfiyet kanununu medenî maddei mahsusası mucibince ilân olunur. 23. 11. 935

Eyüp sulh hukuk hakimliği.

DÜN ve YARIN Külliyatından

YENİ KİTAPLAR

Gizli Harpler

Antoine Zischka

Hamdi Varoğlu

75 Kuruş

No: 45

Disraeli'nin Hayatı

André Maurois

İsmail Hakkı Alişan

100 Kuruş

No: 46

Tevzi Merkezi:

VAKIT Matbaası

İstanbul

ABONE ŞARTLARI:

	Yıllık	6 aylık	3 aylık	Aylık
Memleketimizde	750	420	235	110
Yabancı yerlere	1350	725	400	150
Posta birliğine girmiyen yerlere	1800	950	500	180

Türkiyenin her posta merkezinde KURUN'a abone yazılır

KURUN

YAZI VE YONETİM YERİ:

İstanbul Ankara caddesi, (VAKIT yurdu)

Telefon { İdare: 24870 / Yazı işleri: 21413

Telgraf adresi: KURUN İstanbul

Posta kutusu No. 46

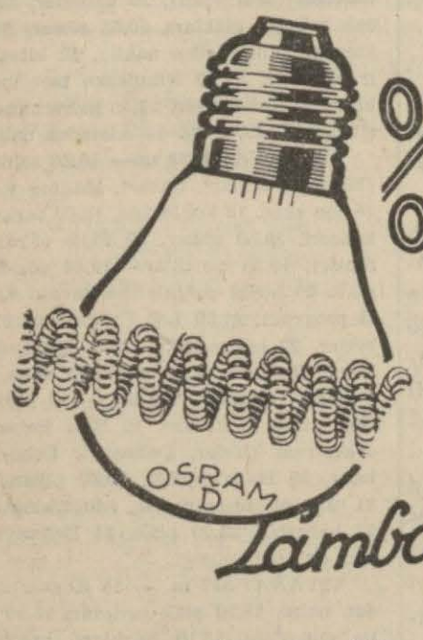

% 40 İDARE

İŞTE OSRAM D Lâmbalarının Mucizesi

Çifte Spiralli yeni *O S R A M* "D,, lâmbaları elektrik cereyanından âzamî derecede istifade temin ederler. Çifte Spiralli olmaları sayesinde ucuz lâmbalara nazaran % 40 daha ucuzdurlar. *O S R A M* "D,, ampullerini tercih etmeniz kârınız icabıdır. Ambalâjı üzerindeki "D,, işaretine dikkat ediniz.

OSRAM-D

Vapurculuk

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

İstanbul Acentalığı

Liman han, Telefon: 22925

Galata şubesi Tel: 43663

Irabzon Yolu

AKSU Vapuru 3 Birincikânun SALI günü saat 20 de RİZE'ye kadar.

İstanbul limanı sahil sıhhiye merkezi satınalma Komisyonundan:

1 — Büyükdere Sahil Sıhhiye Merkezi önündeki iskele yeniden yapılan keşif mucibince açık eksiltme ile tamir ettirilecektir. Keşif bedeli 626 lira 74 kuruştur.

2 — Bu işe ait şartnameler ve evrak şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi.
B — Mukavele projesi.
C — Nakit işleri şeraiti umumiyesi.
E — Yapı işi fennî şartnamesi.
F — Hususî şartname.
G — Keşif bedeli.
H — Proje grafik.

3 — İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı parasız olarak İstanbul Limanı sahil sıhhiye merkezi levazımından alabilirler.

4 — Eksiltme 13 Birincikânun 1935 Cuma günü saat 14 de Galatada Karamustafapaşa sokağında İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezi satınalma komisyonunda yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin 47 lira muvakkat teminat vermesi ve bundan başka aşağıdaki vesikayı göstermesi lâzımdır.

A — En az 500 liralık buna benzer işi yaptığına dair İstanbul Nafia Müdürlüğünden tasdikli ehliyet vesikası göstermesi lâzımdır.

(7534)

Jandarma genel komutanlığı Ankara satınalma komisyonundan:

1 — Mevcut nümune ve örneğine uygun 54788 çift pamuk ipliği çorap kapalı zarf usuliyle Ankara Jandarma Genel Komutanlığı kurağındaki komisyonca eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bir çift çoraba yirmi kuruş fiat biçilmiş ve ilk teminat 821 lira 82 kuruştan ibaret bulunmuştur. Şartname parasız olarak komisyondan alınabilir.

3 — Eksiltme 3 — 12 — 935 Salı günü saat 15 de yapılacağından isteklilerin teklif mektuplarını en az bir saat evvel komisyona vermiş olmaları (3380) (7266)

Ankara Jandarma müstakil taburu komutanlığından:

1 — Jandarma Müstakil Taburu eratının bir yıllık ihtiyacı için kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulan birinci çeşit ekmeğin ve Tabur hayvanlarının bir yıllık saman ve kuru otun miktarı ve tahmin bedeli ikinci maddede yazılıdır Isteklilerin eksiltme gününde yazılı saatten bir saat evvel teklif mektuplarını komisyona vermiş bulunacaklardır. Eksiltme şartnamesi parasız olarak tabur karargâhından alınacaktır.

2 — Satın alınacak birinci çeşit ekmeğin miktarı azamî 125000 askarî 120000 kilodur. İlk teminatı 1172 liradır. Kuru otun miktarı azamî 120000 askarî 100000 kilodur. İlk teminatı 540 liradır. Arpanın azamî miktarı 170000 askarî 150000 kilodur. İlk temnat 785 liradır.

3 — İş bu erzakların ayrı ayrı eksiltmesi yapılacaktır.

(3351) (7162)

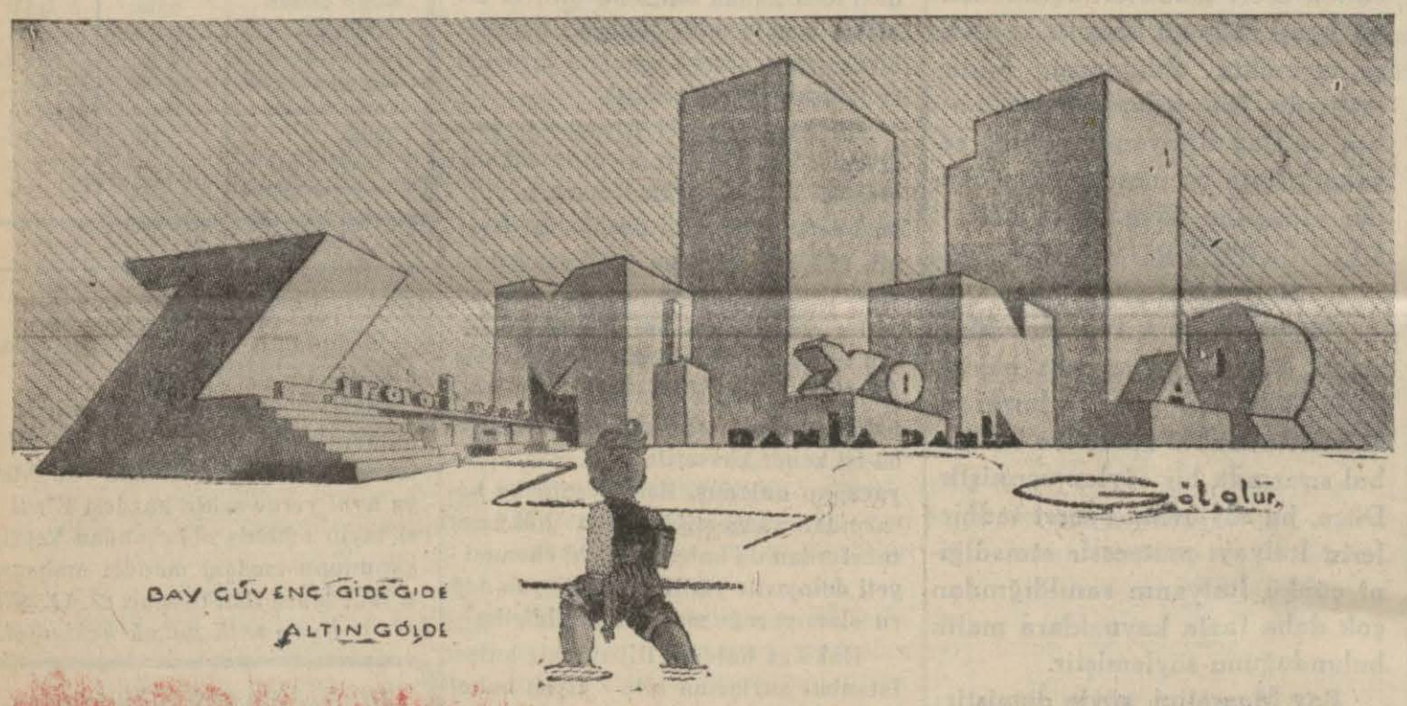

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlânları

Muhammen bedeli 27564 lira olan yük ve yolcu vagonları yedek aksamı 16 — İkincikânun — 1936 Perşembe günü saat 15,30 da Ankarada idare binasında kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 2067,30 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 135 kuruş mukabilinde Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (7580)

Deniz yolları İŞLETMESİ

Acenteleri: Karaköy — Köprübaşı Tel. 42362 · Sirkeci Mühürdar zade Han telefon: 22740

Iskenderiye yolu

EGE Vapuru 3 Birincikânun SALI günü saat 11 de İSKENDERİYE'YE kadar. (7600)

Türk Hava Kurumu Büyük Piyangosu

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

2. ci keşide 11 1. ci Kânun 935 dedir.

Büyük Ikramiye: 30.000 Liradır

Ayrıca: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000) liralık bir mükâfat vardır..

Mufassal notlu kanunumedeni

Herhangi bir hadise esebebiyle kanunu tetkik ve o hadiseye müteferri kanun hükümlerini bulup çıkarmaktaki müşkülât malûmdur.

Eserin sahibi, bu müşkülâtı gidermek içi (Her maddenin altına: Kanunu Medenî, Borçlar, Ticaret Kanunlarında alâka ve irtibatı olan) maddeleri hülâsalariyle birlikte yazmış tetkiki son derece kolaylaştırmıştır.

Hâkimler avukatlar, talebe, ve hukukla iştigal eden zevat aradıklarını derhal bulmakta güçlük çekmiyecek

Hususî Fesefe ve Edebiyat dersleri

Bir Alman profesörü, en çabuk ve en cezrî usûllerle almanca, fransızca, ingilizce edebiyat ve felsefe dersleri vermektedir. Üc-

ret çok elverişlidir. Adres için gazetemize başvurulması.

Dün ve Yarın

Tercüme külliyatının 4 üncü serisi tamamlandı

10 kitap 520 kuruş

Birinci taksit 220 diğerleri ayda 100 kuruş

31	Rasin	Ahmet Reşit
32	Aristo Metafizik	Hilmi Ziya
33	İskender	Haydar Rifat
34	Kadın ve Sosyalizm	Sabiha Zekeriya
35	Demokrit	Haydar Rif
36	Dinler Tarihi	Hilmi Ömer
37	Filozofi ve san'at	Suud Kemal
38	Etika	Ağaoğlu
39	Heraklit	Haydar Rifat
40	Ruhi mucizeler	Cemil Sena

Mutlaka alınız ve okuyunuz

İstanbul - Ankara caddesi

Türk Elbise Deposu

Veresiye ve Peşin

Bahçekapı, Hacıbekir karşısındaki 86 numaralı mağazaya koşunuz. Kış gelmeden, soğuklar basmadan evvel aradığınız her nevi yerli ve ecnebi kumaşlarla ısmarlama ve Hazır elbiseleri burada bulacaksınız Bir defa müracaat kâfidir. Vitrinlerimizdeki fiyatlara dikkat ve fırsattan istifade ediniz.(V.No. 10609)

Dr. Mehmet Ali

Bevliye mütehassısı

Köprübaşı: Eminönü han Tel: 21915

Sahibi: ASIM US — Vakıt matbaası

Neşriyat direktörü: Refik Ahmet Sevengil

İLÂN

Eyüp sulh hukuk ahkâmı şahsiye hâkimliğinden: 935/312.

Balatta Karabaş mahallesinde 205 numaralı evde sakine akıl hastalığından malûl bulunan Katina ile Nikoya ayni yerde sakin kardeşi Eleni vasi tayin edilmiş olduğundan keyfiyet kanununu medenî maddei mahsusası mucibince ilân olunur. 23. 11. 935

Şermin terzihanensi

Taksitle rop, manto, tayyörler Sultanhamam Camcıbaşı han numara 1 birinci katta.